

Helderberaad

twee jaar later

Tweede evaluatie vergadersysteem Helderse gemeenteraad
December 2009

Colofon

Uitgave

Gemeente Den Helder
Concernstaf/S&B/Onderzoek & Statistiek
Drs. F. Bijlweg 20
1784 MC Den Helder
onderzoek@denhelder.nl

Datum

December 2009

Opdrachtgever

Griffie Den Helder

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding/achtergrond onderzoek	4
1.2. Werkwijze en respons	4
1.3. Leeswijzer	5
1.4. Behandeling rapport.....	5
2. Resultaten.....	6
2.1. Vergaderfrequentie en –avond	6
2.2. Stellingen over het ‘nieuwe’ vergadersysteem	7
2.3. Tevredenheid commissievergaderingen.....	8
2.4. Agenda commissievergaderingen.....	10
2.5. Stellingen	11
2.6. Spreekrecht van burgers.....	13
2.7. Raadsvergaderingen.....	13
2.8. Stellingen over de raad	14
2.9. Interrupties eerste termijn	15
2.10. Beoordeling spreektijd	15
2.11. Ondersteuning door de griffie	16
2.12. Vergaderruimten en –faciliteiten	16
2.13. Raadscommunicatie	18
2.14. Realisatie doelstellingen	18
3. Conclusies en aanbevelingen.....	21
Bijlage 1. Open vragen	28
Bijlage 2. De vragenlijst	38

1. Inleiding

1.1. Aanleiding/achtergrond onderzoek

De gemeenteraad van Den Helder heeft op 31 januari 2007 besloten tot invoering van een nieuwe werkwijze voor de gemeenteraad. In plaats van een maandelijkse raadsvergadering op een vaste dag en verschillende commissievergaderingen op verschillende dagen van de week (verspreid over de maand), is besloten alleen nog op maandagavond te vergaderen: eerst drie commissievergaderingen tegelijkertijd (waarbij er geen vaste samenstelling van de commissie meer is, en waarbij men kan in en uit lopen) en aansluitend de raadsvergadering.

De feitelijke invoering van Helderberaad (zoals de nieuwe vergadersystematiek is genoemd) heeft in april 2007 plaatsgevonden. Sinds november van dat jaar vinden de ene week op maandagavond gelijktijdig de drie commissievergaderingen plaats, in de andere week alleen de raadsvergadering.

In het raadsvoorstel is opgenomen dat een jaar na de invoering van het nieuwe vergadersysteem een evaluatie van de nieuwe werkwijze plaats zal vinden. Deze heeft in het voorjaar van 2008 plaatsgevonden (nulmeting). Deze evaluatie bestond uit een externe evaluatie, een onderzoek onder burgers, en een interne evaluatie onder raadsleden, commissieleden fractieassistenten, college van burgemeester en wethouders, griffie, directie, afdelingsmanagers en een aantal nauw betrokken ambtenaren. Het interne onderzoek richt zich op de ervaringen en de mate waarin de geënquêteerden resultaten zien van de nieuwe werkwijze. Het rapport van deze evaluatie, getiteld "Helderberaad, een jaar later" is op 17 november 2008 behandeld in de gemeenteraad. Bij de behandeling van dit rapport is afgesproken dat de evaluatie in december 2009 / januari 2010 wordt herhaald, zodat de resultaten direct na de verkiezingen in maart 2010 kunnen worden voorgelegd aan de nieuwe raad.

In het najaar van 2009 is alleen de interne evaluatie herhaald, voorliggend rapport is het resultaat hiervan.

1.2. Werkwijze en respons

De evaluatie onder intern betrokkenen is in november 2009 uitgevoerd met behulp van een schriftelijk onderzoek. De vragenlijst is voorgelegd aan 88 personen, bestaande uit raadsleden, commissieleden, fractie-assistenten, collegeleden, het ambtelijk management en een kleine groep overigen. De vragen zijn ingedeeld in een zestal categorieën, zijnde het vergadersysteem in het algemeen, commissievergaderingen, raadsvergaderingen, facilitaire zaken, realisatie van doelstellingen en overige aangelegenheden. Respondenten hadden drie weken de tijd om de vragenlijst in te vullen en terug te sturen. Het onderzoek is uitgevoerd door de Concernstaf/Onderzoek & Statistiek.

Voor de interne evaluatie zijn er 88 personen benaderd, hiervan hebben er 39 aan het onderzoek meegedaan. Dit is een respons van 44%. Dit komt ongeveer overeen met de respons naar aanleiding van de enquête in 2008. Aangezien een groot deel van de benaderden opdrachtgever is van het onderzoek en bovendien onderwerp van onderzoek/belanghebbende is, is deze respons teleurstellend te noemen. Tijdens de vorige evaluatie hebben 39 personen meegewerkt aan het onderzoek (van de 96).

Respons per groep

Functie	Aantal personen benaderd	Respons (aantal)	Respons (%)
Raadslid	31	18	58%
Commissielid/fractie-assistent	35	13	37%
Overig	22	7	32%
Onbekend	-	1	-
Totaal	88	39	44%

Opgemerkt moet hierbij worden dat raadsleden ook commissieleden zijn, maar we gaan ervan uit dat zij zichzelf allereerst als raadslid zien en dat dan ook hebben aangevinkt.

1.3. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de resultaten van de enquête opgenomen en in hoofdstuk 3 treft u de conclusies en aanbevelingen. Vervolgens treft u in bijlage 1 de gegeven antwoorden op de toelichtende open vragen en de gedane suggesties ter verbetering van het systeem. Bijlage 2 is het vragenformulier.

1.4. Behandeling rapport

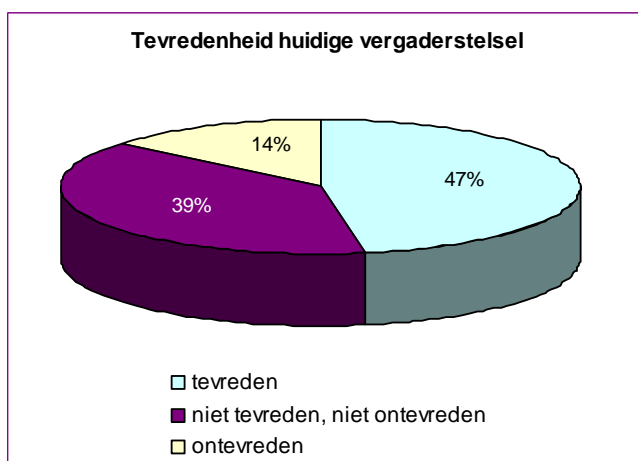
Dit rapport kan worden beschouwd als een overdrachtsmoment van de oude raad naar de nieuwe raad. De nieuwe raad wordt geadviseerd een aantal onderdelen van Helderberaad te handhaven en in overweging gegeven over een aantal onderdelen een uitspraak te doen. Voorts wordt het presidium uitgenodigd opdrachten te verstrekken aan de griffier en het college van burgemeester en wethouders ter verbetering van het vergadersysteem.

Dit rapport wordt in februari 2010 aan het presidium aangeboden.

2. Resultaten

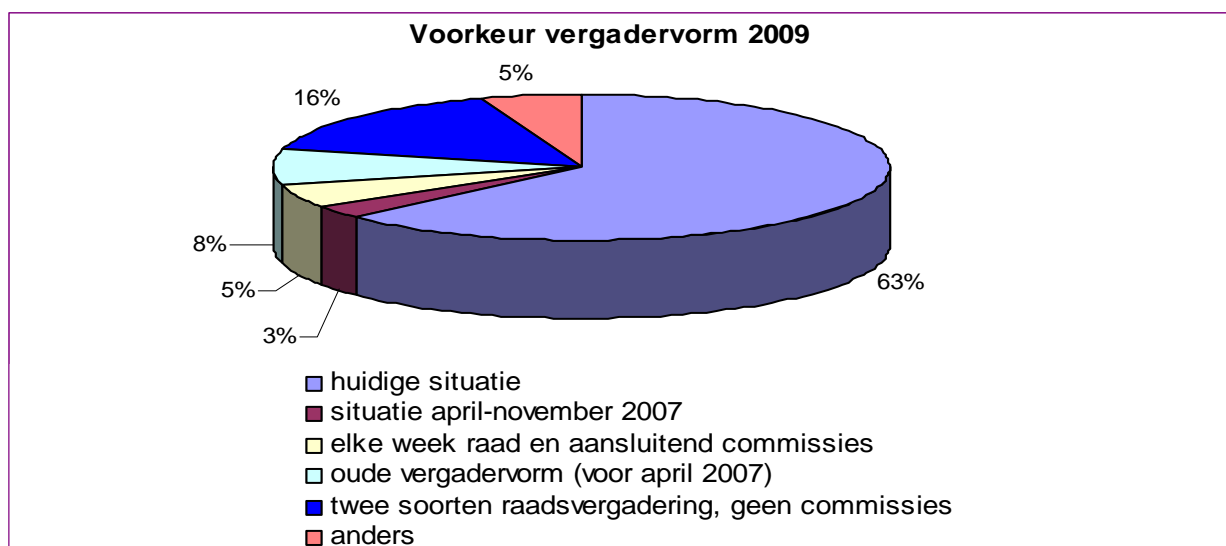
2.1. Vergaderfrequentie en –avond

De eerste vraag was hoe tevreden men is over het huidige vergaderstelsel, dat wil zeggen de ene week drie commissies en de andere week raadsvergadering.

Bijna de helft van de respondenten is dus tevreden over het huidige vergaderstelsel en vier op de tien is niet tevreden maar ook niet ontevreden hierover. Slechts 14% (=vijf respondenten) is ontevreden. Fractie-assistenten en commissieleden zijn relatief meer tevreden (67%) dan raadsleden (35%), van deze laatste groep is 24% ontevreden.

Vervolgens is men gevraagd welke vergadervorm de voorkeur heeft. Deze vraag is in 2008 ook gesteld, er is dit jaar echter wel één antwoord bij gekomen: de ene week een meningsvormende raadsvergadering, de andere week een besluitvormende raadsvergadering (geen commissies meer). De vergelijking van beide jaren gaat dus niet helemaal meer op.

In 2008 had 64% een voorkeur voor de huidige vergadervorm, dus dat is onveranderd. De voorkeur voor de oude vergadersystemen is wat afgenomen, maar deze keer kiest 16% voor de nieuwe variant: twee soorten raadsvergadering en afschaffen van de commissies.

Er zijn twee respondenten die een andere voorkeur opgeven (anders, namelijk...).

2.2. Stellingen over het 'nieuwe' vergadersysteem

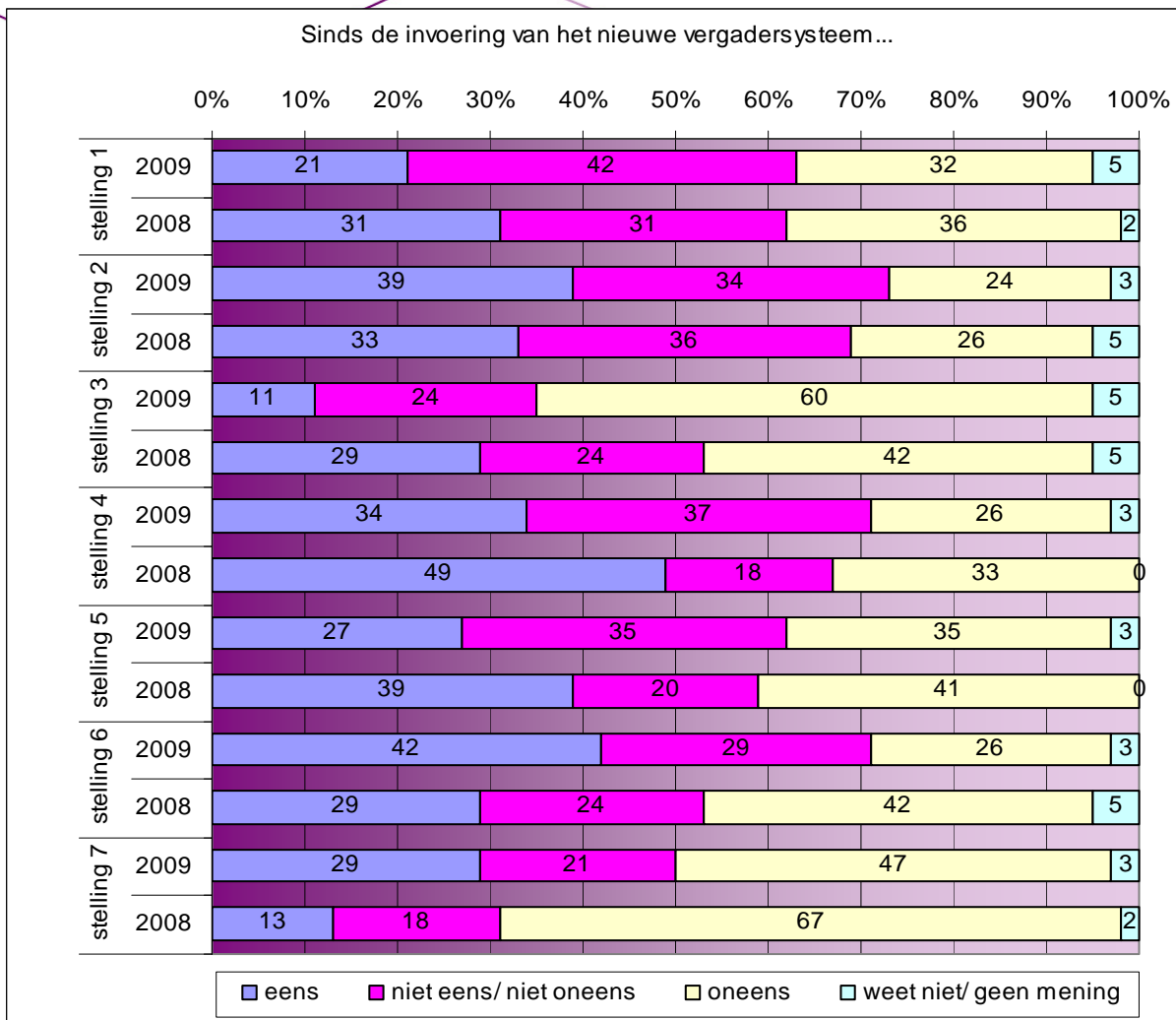
De respondenten is gevraagd om voor een aantal stellingen over de invoering van het nieuwe vergadersysteem (in november 2007) aan te geven in hoeverre men het hiermee eens is.

Sinds de invoering van het nieuwe vergadersysteem... (%)

Stelling	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet/ geen mening
is de besluitvaardigheid toegenomen (stelling 1)	21	42	32	5
is er sprake van een betere doorloop van stukken (stelling 2)	39	34	24	3
is de kwaliteit van het debat toegenomen (stelling 3)	11	24	60	5
is de vergadercultuur efficiënter geworden (stelling 4)	34	37	26	3
is de vergadercultuur effectiever geworden (stelling 5)	27	35	35	3
is de vergaderdruk afgenomen (stelling 6)	42	29	26	3
zijn discussies in de raad geen herhaling van de commissievergadering (stelling 7)	29	21	47	3

Slechts één op de vijf respondenten is van mening dat de besluitvaardigheid is toegenomen, 32% is het hiermee niet eens. De doorloop van stukken is volgens vier van de tien ondervraagden wel verbeterd sinds de invoering van Helderberaad. De kwaliteit van het debat is zorgelijk; slechts 11% is van mening dat deze is verbeterd en 60% is het hiermee niet eens. Bovendien is bijna de helft van mening dat de discussies in de raad een herhaling zijn van de commissievergadering. De vergaderdruk is wel afgenomen volgens 42% van de ondervraagden.

Deze stellingen zijn in 2008 ook aan de respondenten voorgelegd, de grafiek op de volgende bladzijde geeft per stelling een vergelijking van de uitkomsten in 2008 en 2009 weer. De nummers van de stellingen zijn terug te vinden in bovenstaande tabel.

2.3. Tevredenheid commissievergaderingen

De respondenten is gevraagd voor een aantal aspecten van de commissievergaderingen aan te geven hoe tevreden men hierover is.

Hoe tevreden bent u over de commissievergaderingen, als het gaat om... (%)

Aspect	Tevreden	Niet tevreden/ niet ontevreden	Ontevreden	Weet niet
De effectiviteit van de vergaderingen?	38	51	11	0
Het debat in de vergaderingen?	14	59	27	0
Het technisch voorzitterschap?	50	31	19	0
De (flexibele) samenstelling?	55	31	11	3
Het maximum van twee leden per fractie?	73	11	13	3
Het roulerend voorzitterschap?	50	25	25	0

Vier van de tien respondenten is tevreden over de effectiviteit van de commissievergaderingen, de helft is hierover tevreden noch ontevreden. Het debat in de vergaderingen wordt van alle aspecten het slechtst beoordeeld, slechts 14% is tevreden hierover en 27% ontevreden (de overige 59% heeft hierover een neutrale mening).

Het maximum van twee leden per fractie wordt door driekwart als positief beoordeeld. Over de andere aspecten van de commissievergaderingen is ongeveer de helft van de respondenten tevreden.

Vier van de zes bovenstaande aspecten zijn ook beoordeeld in de nulmeting in 2008, de uitkomsten waren toe als volgt:

Enquête 2008: hoe tevreden bent u over de commissievergaderingen, als het gaat om... (%)

Aspect	Tevreden	Niet tevreden/ niet ontevreden	Ontevreden	Weet niet
Het debat in de vergaderingen?	5	23	72	0
Het technisch voorzitterschap?	51	24	22	3
Het maximum van twee leden per fractie?	69	15	13	3
Het roulerend voorzitterschap?	50	24	26	0

De tevredenheid over het debat in de commissievergaderingen is in 2009 met 14% laag, maar in 2008 was dit met 5% nog lager. Het percentage ontevreden respondenten is zelfs verlaagd van 72% naar 27%. De groep die niet echt tevreden maar ook niet ontevreden is, is gestegen van 23% naar 59% van de geënquêteerden. Geconcludeerd kan worden dat het debat veel beter kan maar dat wel de goede weg is ingeslagen.

Wat betreft de andere drie aspecten is er weinig verandering te constateren, zeker gezien het lage aantal respondenten zijn aan de kleine verschillen geen ontwikkelingen af te lezen.

In de bijlage zijn de gegeven toelichtingen op de antwoorden integraal overgenomen en zijn suggesties weergegeven van de respondenten ter verbetering van de commissievergaderingen.

2.4. Agenda commissievergaderingen

Ook voor een aantal aspecten van de opbouw van de agenda van de commissievergaderingen is de respondenten gevraagd aan te geven hoe tevreden zij hierover zijn.

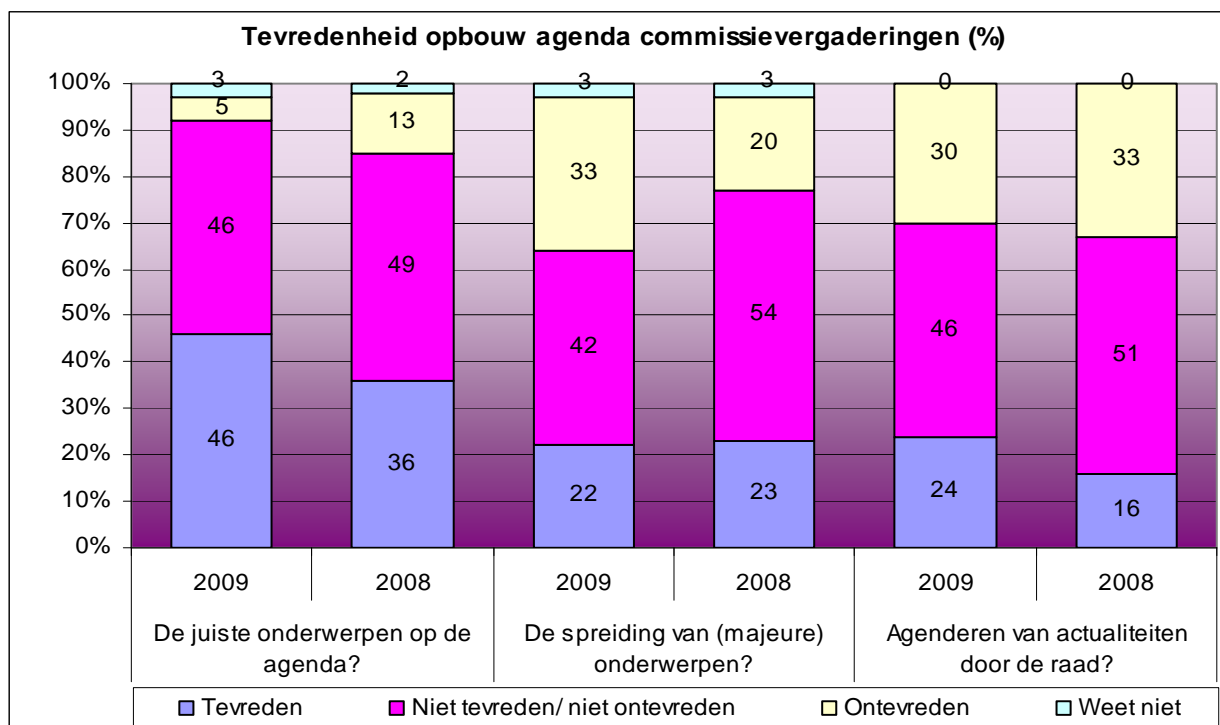
Hoe tevreden bent u over de opbouw van de agenda van de commissievergaderingen, als het gaat om... (%)

Aspect	Tevreden	Niet tevreden/ niet ontevreden	Ontevreden	Weet niet
De juiste onderwerpen op de agenda?	46	46	5	3
De hoeveelheid onderwerpen	38	54	8	0
De spreiding van (majeure) onderwerpen?	22	42	33	3
Het agenderen van beleidsvormende onderwerpen (startnotities)?	27	38	35	0
Agenderen van actualiteiten door de raad?	24	46	30	0
Agenderen van actualiteiten door het college?	13	49	38	0

Van de genoemde aspecten is men het meest tevreden over de juiste onderwerpen op de agenda, 46% is tevreden hierover. Over alle onderwerpen heeft grofweg de helft van de respondenten geen uitgesproken mening (niet tevreden/niet ontevreden), alleen wat betreft het agenderen van beleidsvormende onderwerpen zijn de meningen wat meer verdeeld. Hierover is 35% van de respondenten niet tevreden.

Minst tevreden is men over het agenderen van actualiteiten door het college, hierover is maar 13% tevreden en 38% ontevreden.

Over drie aspecten is ook in 2008 een vraag gesteld, de antwoorden worden hieronder vergeleken.

Men is dit jaar wat meer tevreden over het plaatsen van de juiste onderwerpen op de agenda dan in 2008: van 36% naar 46% tevreden respondenten en een afname van het percentage ontevreden respondenten (van 13 naar 5%).

De tevredenheid over de spreiding van onderwerpen is gelijk gebleven, de ontevredenheid is echter toegenomen ten opzichte van 2008, van 20% naar 33%. Het agenderen van actualiteiten door de raad tenslotte wordt in 2009 iets positiever beoordeeld dan in 2008.

2.5. Stellingen

De respondenten is een viertal stellingen voorgelegd met de vraag of men het hiermee eens of oneens is.

Kunt u voor onderstaande stellingen aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent? (%)

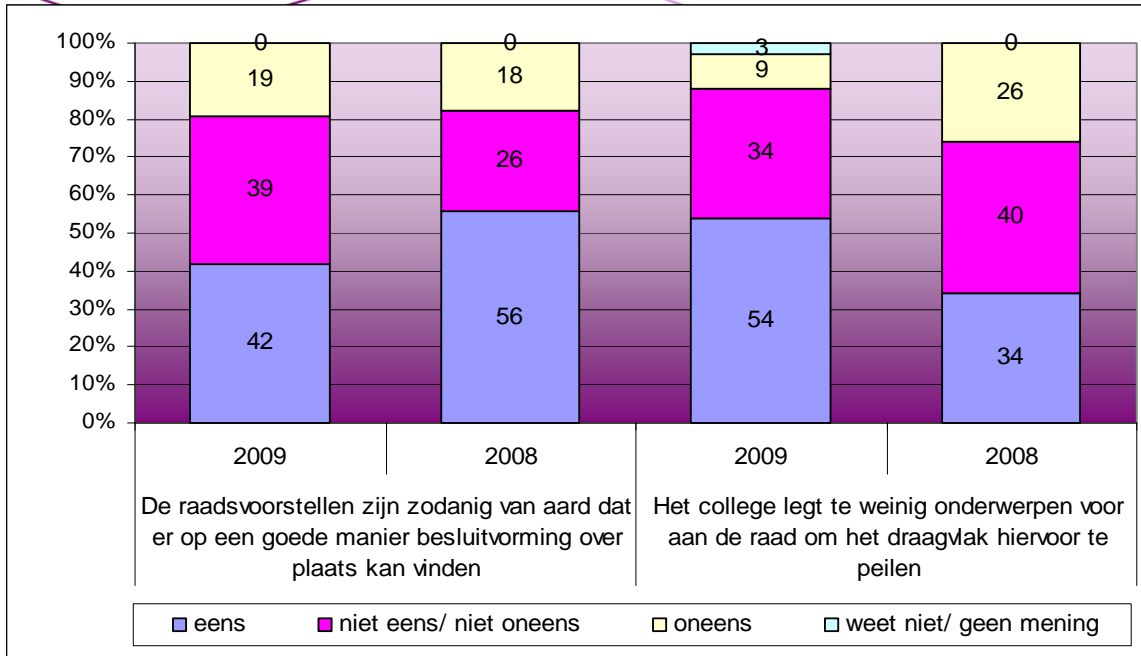
Stelling	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet/ geen mening
De raadsvoorstellen zijn zodanig van aard dat er op een goede manier besluitvorming over plaats kan vinden	42	39	19	0
Het college legt te weinig onderwerpen voor aan de raad om het draagvlak hiervoor te peilen	54	34	9	3
De presentaties in de commissies zijn verhelderend en geven richting aan de discussies	46	20	28	6
In de commissies worden teveel detailkwesties aan de orde gesteld	43	34	23	0

Een minderheid (42%) is van mening dat raadsvoorstellen zodanig van aard zijn dat er op een goede manier besluitvorming over kan plaats vinden, een bijna even grote groep (39%) heeft hierover geen uitgesproken mening. Raadsleden zijn hier het minst vaak mee eens (drie van de zestien), gevolgd door fractie-assistenten/commissieleden (vijf van de dertien) terwijl van de groep 'overig' hier iedereen het mee eens is (alle zeven respondenten). Van de raadsleden is de meerderheid het niet eens, maar ook niet oneens (negen van de zestien).

Een meerderheid van 54% is van mening dat het college te weinig onderwerpen voorlegt aan de raad om hiervoor het draagvlak te peilen, slechts 9% is het hiermee oneens. Met name fractie-assistenten en commissieleden zijn het met deze stelling eens (tien van de twaalf), van de raadsleden zijn dit er zeven van de zestien.

Bijna de helft van de ondervraagden vindt presentaties in de commissie verhelderend en richtinggevend aan de discussie, met name fractie-assistenten en commissieleden zijn het hiermee eens (zeven van de twaalf), gevolgd door raadsleden (zeven van de zestien). Van de groep 'overig' zijn drie van de zeven respondenten het hiermee oneens.

De eerste twee stellingen zijn ook in 2008 aan de respondenten voorgelegd:

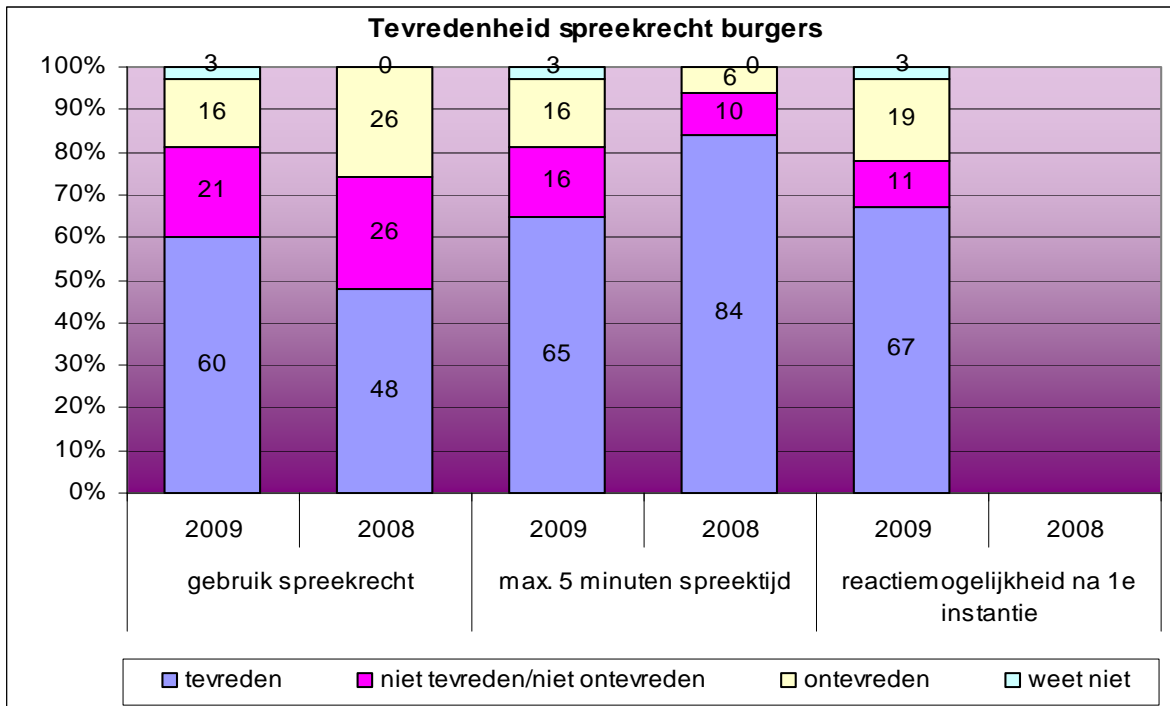

Het percentage respondenten dat van mening is dat de raadsvoorstellen zodanig van aard zijn dat er op een goede manier besluitvorming plaats kan vinden is gedaald van 56% naar 42%, de groep met een neutrale mening is gegroeid.

Wat betreft het voorleggen van onderwerpen door het college om het draagvlak te peilen bij de raad is een negatieve ontwikkeling te zien: 54% is van mening dat het college te weinig onderwerpen voorlegd aan de raad, in 2008 was dat nog 34%. De groep die het met deze stelling oneens is, is afgenomen van 26% naar 9%.

2.6. Spreekrecht van burgers

Over het spreekrecht van burgers bij commissievergaderingen is een drietal stellingen voorgelegd aan de respondenten. Twee van de drie stellingen zijn ook in 2008 gebruikt, in onderstaande grafiek zijn de antwoorden ook met elkaar vergeleken.

Over het gebruik van het spreekrecht is de tevredenheid toegenomen, van 48% naar 60% en de ontevredenheid afgenomen. Wat betreft het maximum van vijf minuten spreektijd is de tevredenheid echter afgenomen van 84% naar 65%, wat nog wel altijd een ruime meerderheid is. De stelling over de reactiemogelijkheid is in 2008 niet voorgelegd, dit jaar is 67% tevreden hierover en 19% ontevreden.

2.7. Raadsvergaderingen

De respondenten is gevraagd voor een drietal aspecten van de raadsvergaderingen aan te geven hoe tevreden men hierover is.

Hoe tevreden bent u over de raadsvergaderingen, als het gaat om... (%)

Aspect	Tevreden	Niet tevreden/niet ontevreden	Ontevreden	Weet niet
De effectiviteit van de raadsvergaderingen?	24	32	38	6
Het debat in de vergaderingen?	3	27	67	3
Het gebruik van het spreekrecht burgers?	62	22	11	5

De effectiviteit van de raadsvergaderingen stemt niet veel respondenten tot tevredenheid, slechts een kwart is tevreden en bijna vier op de tien respondenten is ontevreden hierover. Ongeveer een derde is hierover niet tevreden, maar ook niet ontevreden.

Met de tevredenheid over het debat in de raadsvergaderingen is het nog slechter gesteld, slechts één respondent is tevreden hierover, en maar liefst 67% is ontevreden. In 2008 zijn deze stellingen niet onderzocht, maar toen gaf 8% bij een andere vraag aan dat de kwaliteit van het debat was toegenomen sinds de invoering van het nieuwe vergadersysteem terwijl 77% het daarmee niet eens was. De kwaliteit van het debat blijft dus een belangrijk aandachtspunt!

Het gebruik van het spreekrecht door burgers stemt tot meer tevredenheid, 62% is tevreden hierover en 11% ontevreden.

2.8. Stellingen over de raad

Een viertal stellingen is aan de respondenten voorgelegd over de kaderstellende en controlerende functie van de raad.

Kunt u voor onderstaande stellingen aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent? (%)

Stelling	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet/ geen mening
De raad oefent zijn kaderstellende functie te weinig uit	53	37	10	0
De raad heeft onvoldoende mogelijkheden om de kaderstellende functie uit te oefenen	26	42	32	0
De raad oefent zijn controlerende functie te weinig uit	39	32	29	0
De raad heeft voldoende instrumenten om zijn controlerende bevoegdheid uit te oefenen	63	13	24	0

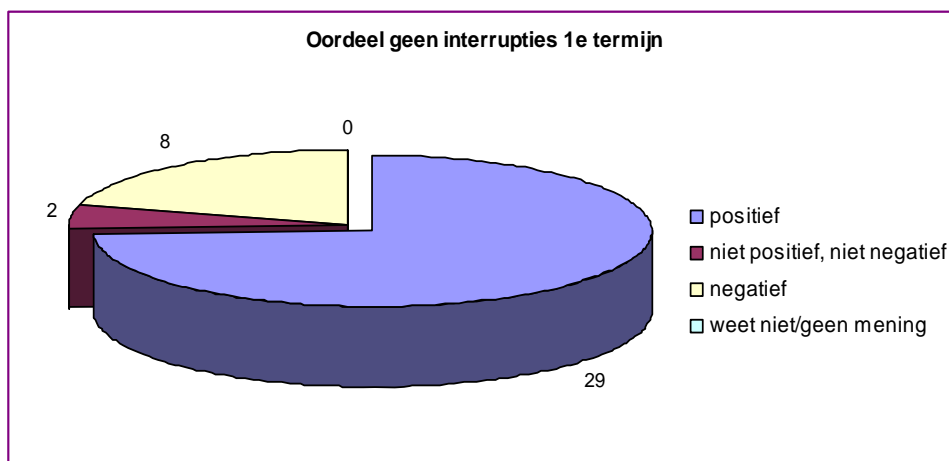
Ongeveer de helft van de ondervraagden (53%) is van mening dat de raad zijn kaderstellende functie te weinig uitoefent, in 2008 was dat nog 69%. In beide jaren was 10% het oneens met deze stelling.

Over de tweede stelling zijn de meningen wat meer verdeeld, een kwart is het eens, maar vier van de tien respondenten hebben een neutrale mening over de mogelijkheden van de raad om zijn kaderstellende functie uit te oefenen.

Vier van de tien respondenten is van mening dat de raad zijn controlerende functie te weinig uitoefent, drie van de tien is het hiermee niet eens. Een meerderheid van 63% is wel van mening dat de raad voldoende instrumenten heeft om de controlerende bevoegdheid uit te oefenen, in 2008 was dit 62%. Ook het percentage wat het oneens is met deze stelling is onveranderd gebleven.

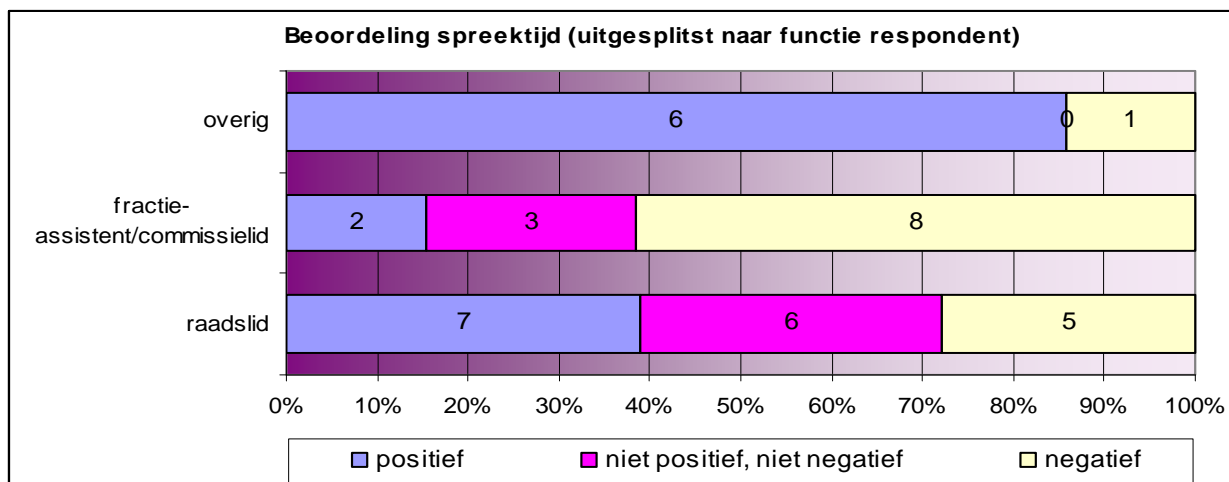
2.9. Interrupties eerste termijn

Driekwart van de respondenten (74%) beoordeelt het feit dat er geen interrupties zijn gedurende de eerste termijn positief, 21% beoordeelt dit juist negatief, terwijl de overige 5% een neutrale mening hierover heeft.

2.10. Beoordeling spreektijd

De huidige spreektijd, die afhankelijk is van de fractiegrootte, wordt wisselend beoordeeld. 41% van de ondervraagden is positief hierover, 23% is niet positief/niet negatief, en de overige 36% is negatief over de spreektijd.

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat fractie-assistenten/commissieleden het meest negatief zijn over de beoordeling van de spreektijd, en de groep 'overig' het meest positief. Zeven van de achttien raadsleden zijn positief over spreektijd afhankelijk van fractiegrootte.

2.11. Ondersteuning door de griffie

De (mate van) ondersteuning door de raadsgriffie wordt door 56% van de respondenten als goed ervaren, 28% vindt deze voldoende, 5% onvoldoende en 10% heeft hierover geen mening. Meest tevreden zijn de raadsleden, dertien van de achttien raadsleden vinden de ondersteuning goed, drie voldoende en twee onvoldoende.

2.12. Vergaderruimten en –faciliteiten

Omdat er drie commissievergaderingen tegelijk plaatsvinden wordt er in de raadszaal, trouwzaal en de Plaza vergaderd. De respondenten is gevraagd hoe zij deze lokaties beoordelen.

Hoe tevreden bent u over de vergaderruimten en geboden vergaderfaciliteiten (%)

Aspect	Tevreden	Niet tevreden/ niet ontevreden	Ontevreden	Weet niet
Raadszaal	90	8	2	0
Plaza	10	26	61	3
Trouwzaal	38	28	31	3
Presentatiefaciliteiten	33	38	26	3
Microfoons	51	41	5	3

Over de raadszaal is men tevreden, maar liefst negen van de tien ondervraagden is positief hierover.

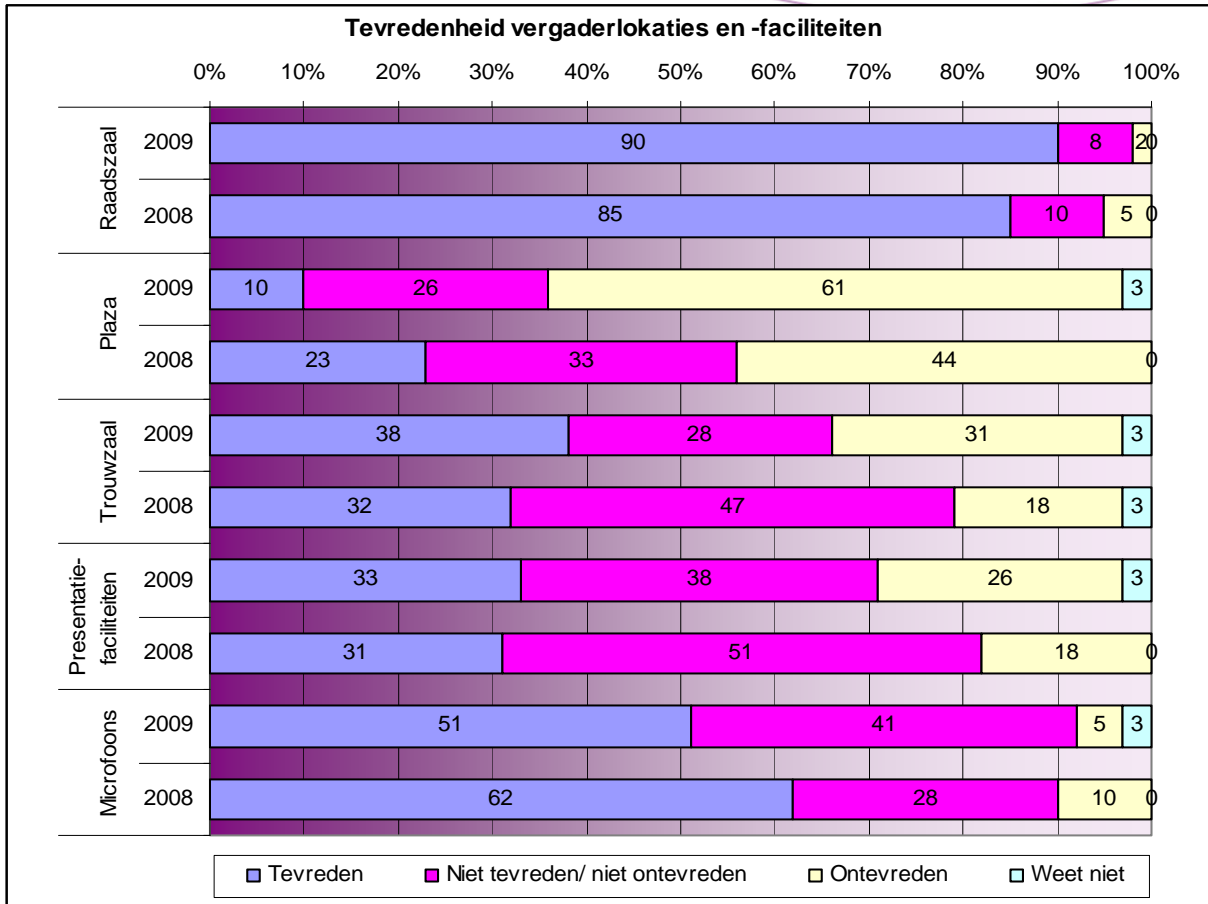
De Plaza daarentegen wordt negatief beoordeeld, slechts 10% is tevreden en 61% is ontevreden.

De meningen over de trouwzaal zijn verdeeld.

De presentatiefaciliteiten worden door één op de drie respondenten positief beoordeeld, een kwart is hierover ontevreden. De microfoons worden door de helft van de respondenten positief gewaardeerd.

Deze vragen zijn ook in 2008 aan de respondenten voorgelegd:

De verschillen tussen de uitkomsten van 2008 en 2009 zijn niet significant, alleen de beoordeling van de Plaza is in 2009 (nog) negatiever dan in 2008.

2.13. Raadscommunicatie

Er zijn de laatste jaren vele middelen van raadscommunicatie ontwikkeld, voor al deze middelen is de respondenten gevraagd naar de tevredenheid hierover. Een deel van de communicatiemiddelen werd in 2008 ook al ingezet en maakten derhalve deel uit van de vragenlijst in 2008. Waar mogelijk is in onderstaande tabel een vergelijking gemaakt tussen 2008 en 2009.

Hoe tevreden bent u over de verschillende middelen van raadscommunicatie? (%)

Communicatiemiddel	Tevreden		Niet tevreden/ niet ontevreden		Onte tevreden		Weet niet	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Gemeentelijke website	55	72	32	20	13	8	0	0
Raadsinformatiesysteem	-	61	-	26	-	13	-	0
Gast van de raad	49	54	33	28	3	3	15	15
Raad & Daad (Helders Weekblad)	62	64	33	23	5	8	0	5
PR en persvoorlichting	28	25	46	49	18	23	8	3
Radiuitzending (via LOS)	28	28	28	41	16	10	28	21
TV-uitzending (via LOS)	31	33	20	33	21	16	28	18
Raadsvergadering on-line via website	41	54	33	33	10	5	16	8
Over de kook	-	46	-	20	-	3	-	31
Raadslid in de klas	-	51	-	23	-	5	-	21
Wijkbezoeken	-	46	-	23	-	13	-	18

De gemeentelijke website is het communicatiemiddel waarover men het meest tevreden is (72%), gevolgd door Raad & Daad (64%) en het Raadsinformatiesysteem (61%). De tevredenheid over de gemeentelijke website is flink toegenomen ten opzichte van 2008, van 55 naar 72%, en ook de tevredenheid over de on-line raadsvergadering is in het afgelopen jaar toegenomen.

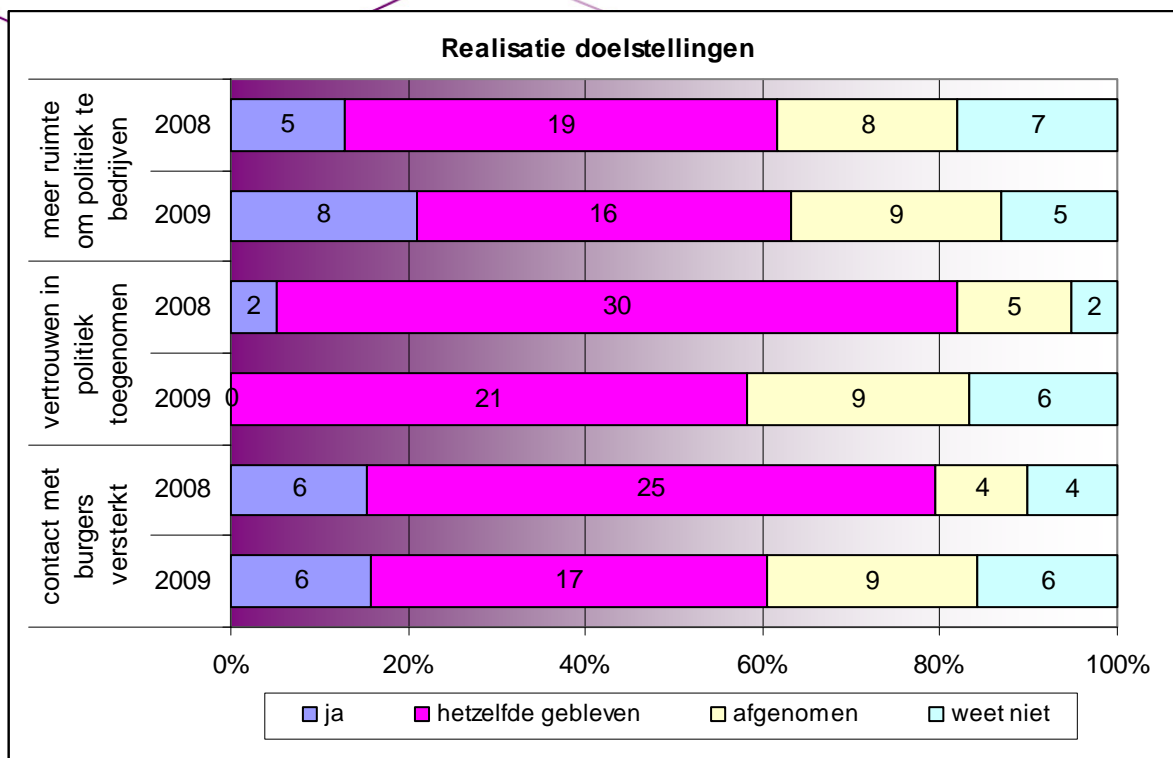
Het meest ontevreden is men over de PR en persvoorlichting (23%), deze ontevredenheid is ook wat groter dan vorig jaar.

2.14. Realisatie doelstellingen

De doelstellingen bij de invoering van het nieuwe vergadersysteem waren:

1. Contact tussen burgers en raad versterken;
2. Efficiënte en effectieve vergadercultuur in de raad, alsmede tussen raad en college;
3. Ruimte voor raadsfracties/raadsleden en wethouders om politiek te bedrijven.

In een drietal vragen is gepeild of deze doelstellingen volgens de respondenten zijn behaald. In 2008 is dat ook gepeild zodat een goede vergelijking mogelijk is.

Dit jaar zijn meer mensen van mening dat er sinds de invoering van Helderberaad meer ruimte is om politiek te bedrijven, dit is een vijfde van de respondenten. De grootste groep (42%) vindt echter dat dit hetzelfde is gebleven en 24% is van mening dat dit zelfs slechter is geworden.

Niemand is dit jaar nog van mening dat het vertrouwen in de politiek is toegenomen (in 2008 nog twee respondenten), bijna zes op de tien respondenten is van mening dat het vertrouwen hetzelfde is gebleven en een kwart (negen van de 36 ondervraagden) denkt dat het vertrouwen minder is geworden. Zes mensen hebben hierover geen mening.

Het aantal respondenten dat van mening is dat het contact met de burger is toegenomen sinds de invoering van Helderberaad is gelijk gebleven, de groep die denkt dat het contact gelijk is gebleven is afgenomen. In 2009 is bijna een kwart van de ondervraagden van mening dat het contact met de burger slechter is geworden, in 2008 was dat nog 10%.

Vervolgens is een drietal stellingen voorgelegd aan de respondenten die ook te maken hebben met (het behalen van) de doelstellingen van het Helderberaad. Ook deze stellingen zijn in 2008 al aan de respondenten voorgelegd.

Sinds de invoering van het nieuwe vergadersysteem in april 2007... (%)

Stelling	Eens		Niet eens/ niet oneens		Oneens		Weet niet/ geen mening	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
houd ik meer tijd over om te besteden aan burgers, instellingen, organisaties en bedrijven	13	21	26	34	38	26	23	19
komen er meer burgers naar de vergaderingen	0	13	15	29	75	47	10	11
zijn burgers meer betrokken bij de politiek	3	13	20	22	67	51	10	14

De respondenten hebben ten opzichte van 2008 dit jaar meer het gevoel tijd over te houden om te besteden aan burgers, instellingen, organisaties en bedrijven. Ook zijn er meer respondenten die denken dat er meer burgers naar de vergaderingen komen en dat burgers meer betrokken zijn bij de politiek. Al met al is het beeld wat betreft de behaalde doelstellingen iets minder negatief dan in 2008 het geval was, maar de doelstellingen zijn nog lang niet gehaald! Ongeveer de helft van de ondervraagden is namelijk van mening dat er niet meer burgers naar de vergaderingen komen en dat de burgers ook niet meer betrokken zijn bij de politiek sinds de invoering van het nieuwe vergadersysteem.

3. Conclusies en aanbevelingen

Naar aanleiding van de ingevulde vragenformulieren is een aantal conclusies geformuleerd. Deze conclusies zijn hieronder weergegeven en van commentaar en/of advies voorzien.

1. **Vergadersysteem / vergadervorm.**

47% van de respondenten is tevreden over het huidige vergaderstelsel in z'n totaliteit en 63% is tevreden over de vergaderingvorm, dat wil zeggen de ene week drie commissies en de andere week een raadsvergadering.

Voorgesteld wordt de huidige vergadervorm te handhaven.

In aanvulling op het huidige systeem zijn een aantal suggesties gedaan:

- a. voor majeure onderwerpen een gecombineerde commissievergadering beleggen;
- b. in geval van het ontbreken van agendapunten de vergadering niet laten vervallen maar invullen met een thema of een werkbezoek.

De suggestie genoemd onder a. wordt in de praktijk al toegepast (o.a. kadernota 2009 en Uitwerkingsplan Stadshart).

Ten aanzien van suggestie b. wordt opgemerkt dat de voorbereidingstijd voor dergelijke bijeenkomsten kort is omdat het in de regel pas 14 dagen van tevoren bekend is dat een vergadering niet doorgaat.

Voorgesteld wordt de griffier op te dragen hiervoor een lijst op te stellen met onderwerpen die hiervoor in aanmerking komen en binnen een kort tijdsbestek kunnen worden voorbereid.

2. **Vergadercultuur / vergaderdruk.**

De respondenten zijn verdeeld over verbetering van de vergadercultuur en de afname van de vergaderdruk. Grofweg kan worden gesteld dat 1/3^e van de respondenten van mening is dat het verbeterd is, 1/3^e vindt dat het niet verbeterd is en 1/3^e heeft een neutrale mening.

Door enkele respondenten is aangegeven dat de effectiviteit van de vergaderingen kan worden verbeterd door een betere voorbereiding van de raadsvoorstellen (verhoging van de besluitrijpheid), waarbij gestreefd wordt naar een breed draagvlak bij de doelgroep.

Bij de vaststelling van de inspraakverordening heeft de raad gevraagd om een nota Burgerparticipatie. In deze nota dient te worden uitgewerkt op welke wijze doelgroepen worden betrokken bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid. Waarnemend burgemeester Vriesman heeft ter voorbereiding hierop in december 2009 een notitie opgesteld.

Voorgesteld wordt het college van burgemeester en wethouders op te dragen het voorbereidingstraject van belangrijke beleidsnota's vooraf kort te sluiten met de raad(scommissie). De raad dient op basis van het coalitieprogramma 2010-2013 aan te geven welke nota's hiervoor in ieder geval in aanmerking komen.

Voorts wordt voorgesteld de griffier op te dragen voor het zomerreces 2010 een startnotitie Burgerparticipatie op te stellen ter behandeling in de commissie Bestuur en Middelen. In deze startnotitie dient te worden aangegeven op welke momenten er bestuurlijke afstemming plaatsvindt voorafgaand aan de vaststelling van een Nota Burgerparticipatie. Tevens kan de raad inhoudelijke kaders meegeven in deze startnotitie.

3. **Debat in vergaderingen.**

De respondenten zijn in meerderheid ontevreden over het debat in de vergaderingen. 67% van de respondenten is ontevreden over het debat in de raadsvergadering, slechts één respondent is tevreden! Bij commissievergaderingen ligt het iets genuanceerder: 27% is ontevreden en 60% heeft een neutrale mening. 60% van de respondenten vindt dat de kwaliteit van het debat niet is toegenomen sinds de invoering van het huidige vergaderstelsel.

De kwaliteit van het debat was bij de evaluatie in 2008 het meest opvallende onderwerp dat voor verbetering vatbaar is. Een punt dat daarbij naar voren is gebracht is dat de raad en de commissies nog teveel de discussie aangaan met het college c.q. de portefeuillehouder in plaats van met elkaar. Om het debat te stimuleren is toen afgesproken dat onderwerpen alleen als bespreekpunt op de raadsagenda komen als er minimaal één bespreekpunt is geformuleerd. Gezien de uitkomsten van deze enquête kan worden gesteld dat deze maatregel alleen niet heeft geleid tot een betere debatvoering.

Er is een suggestie gedaan de behandeling van een onderwerp te splitsen in een deel 'vragen stellen' en een deel 'onderling debat'. Dit zou een optie kunnen zijn, doch er zijn meerdere aspecten die een rol spelen bij debatteren.

Voorgesteld wordt de griffier op te dragen uiterlijk 1 mei 2010 een startnotitie Debatvoering aan het presidium - in verband met werkwijze-aspecten - aan te bieden waarin in ieder geval wordt ingegaan op het moment van agenderen van onderwerpen, de wijze van behandeling, het betrekken van derden, de rol van de voorzitter, het benoemen van debatpunten, het gebruik van spreekgestoelten, de orde van de raadsvergadering en het organiseren van debattrainingen.

4. **Effectiviteit raadsvergaderingen.**

Een lichte meerderheid van de respondenten is ontevreden over de effectiviteit van de raadsvergaderingen. Het ontbreken van het debat in de vergaderingen speelt hierbij een rol maar ook het herhalen van de behandeling in de commissievergadering.

Herhaling van de commissievergaderingen kan zoveel mogelijk worden voorkomen door in de raadsvergadering alleen te spreken over de in de commissievergadering afgeconcludeerde 'debatpunten'. Dit vergt een zorgvuldige formulering van de debatpunten in de commissievergaderingen door de commissievoorzitters en een strakke behandeling van de voorstellen in de raadsvergadering.

Voorgesteld wordt de griffier op te dragen uiterlijk 1 mei 2010 een 'Instructie commissievoorzitters' op te stellen waarin het vorenstaande dient te worden betrokken.

5. Samenstelling en voorzitterschap commissievergaderingen.

De respondenten zijn overwegend tevreden over de flexibele samenstelling van de commissies en het technisch en roulerend voorzitterschap. Circa 50% is tevreden; 20% is ontevreden en 30% heeft een neutrale mening.

In aanvulling op het vorenstaande zijn een aantal suggesties gedaan:

- a. het aantal commissieleden per fractie afstemmen op de fractiegrootte in de raad;
- b. het organiseren van een training effectief vergaderingen;
- c. een meer flexibele vervulling van het voorzitterschap;
- d. een eenduidige invulling van het voorzitterschap.

Voorgesteld wordt de flexibele samenstelling alsmede het technisch en roulerend voorzitterschap te handhaven en de suggesties onder a. en b. te betrekken bij de instelling van de commissies en voor zover van toepassing bij de vaststelling van het Reglement van Orde voor de commissievergaderingen.

De suggesties onder c. en d. dienen te worden betrokken bij de nog op te stellen Notitie Debatvoering (zie punt 3.).

6. Agenda commissievergaderingen.

De respondenten zijn overwegend tevreden over de onderwerpen op en de omvang van de agenda's. Minder tevreden is men over:

- * de spreiding van majeure onderwerpen
- * de agendering van beleidsvormende onderwerpen (startnotities)
- * de agendering van actualiteiten (zowel door college als raad).

Een meerderheid is van mening dat het college te weinig onderwerpen aan de raad voorlegt om het politieke draagvlak te peilen.

In aanvulling op het vorenstaande is een aantal suggesties gedaan:

- a. hanteren van een goede termijnplanning, waarbij afspraak = afspraak;
- b. een evenwichtige verdeling van de onderwerpen over de vergaderingen;
- c. een tijdige aanlevering van alle stukken;
- d. meer gebruik maken van startnotities, die niet gedetailleerd zijn, maar voornamelijk ingaan op de kaders en het bestuurlijke proces;
- e. agenderen van actualiteiten toegankelijker maken, bijv. door het invoeren van een 'actualiteiten-kwartiertje'.

Voorgesteld wordt het college van burgemeester en wethouders op te dragen bij het collegeprogramma 2010-2013 een bestuurlijke planning op te stellen en deze ter vaststelling aan de raad voor te leggen. Hierbij dienen tevens nadere afspraken te worden gemaakt over de voorbereidingstrajecten van belangrijke beleidsthema's en de bestuurlijke afstemmingsmomenten (zie punt 2). In dit kader wordt nog verwezen naar het rapport van de Rekenkamercommissie van oktober 2006, getiteld 'quick sacn coalitieprogramma 2006-2010 gemeente Den Helder'.

Ten aanzien van het bespreken van actualiteiten kan worden gesteld dat in het huidige vergaderstelsel voldoende gelegenheid bestaat tot het bespreekbaar maken en/of agenderen van actualiteiten.

7. **Spreekrecht burgers.**

Ruim 60% is tevreden over het gebruik van het spreekrecht, de maximum spreektijd van 5 minuten en de reactiemogelijkheid na de eerste termijn. Ongeveer 15% is ontevreden.

Voorgesteld wordt het spreekrecht burgers inclusief de reactiemogelijkheid na de eerste termijn te handhaven.

8. **Kaderstellende functie.**

De respondenten hebben verdeeld gereageerd op de vraag of de raad voldoende mogelijkheden heeft om kaders te stellen en daar ook voldoende gebruik van maakt. Grofweg kan worden gesteld dat 1/3^e van de respondenten van mening is dat de raad haar kaderstellende functie voldoende uitvoert, 1/3^e van de respondenten is van mening dat dit niet het geval is en 1/3^e heeft een neutrale mening.

Naar aanleiding van de in juli 2008 gehouden evaluatie is in juli 2009 een notitie Kaderstelling aangeboden aan de raad, de raadscommissies en het college van burgemeester en wethouders. Deze notitie biedt een praktische handreiking bij het stellen van kaders door de raad.

Voorgesteld wordt dat de raad met het college van burgemeester en wethouders afspraken maakt over de onderwerpen waarbij de raad in een vroeg stadium betrokken wenst te worden bij de beleidsvoorbereiding. Het collegeprogramma 2010-2013 dient hiervoor de basis te vormen. De notitie Kaderstelling (juli 2009) dient hierbij als leidraad te dienen.

9. **Controlerende functie.**

65% van de respondenten is van mening dat de raad voldoende instrumenten heeft om zijn controlerende functie uit te oefenen maar dat de raad zijn controlerende functie te weinig uitoefent.

In de toelichting zijn hiervoor een aantal redenen genoemd: niet inzichtelijk hebben van alle kaders en afspraken, tijdsdruk van de besluitvorming, hoeveelheid onderwerpen op een agenda, onvolledige informatie van het college alsmede het op afstand zetten van onderdelen.

Hierbij wordt het volgende opgemerkt:

- * de griffie houdt overzichten bij van ingediende moties en amendementen, ingediende schriftelijke vragen alsmede van toezeggingen van portefeuilleshouders in raads- en commissievergaderingen. Deze overzichten worden besproken in het driehoeksoverleg (burgemeester, griffier, gemeentesecretaris) en zijn te raadplegen op raad-aorta.
- * in de programmabegroting is per programma aangegeven in welke nota's en raadsbesluiten de beleidskaders zijn opgenomen. De nota's zijn echter niet op een overzichtelijke manier digitaal ontsloten.
- * de raad krijgt regelmatig rapportages aangeboden van het college van burgemeester en wethouders, verbonden partijen (Willemsoord, Zeestad), de accountant en de rekenkamercommissie.

Voorgesteld wordt de griffier op te dragen alle beleidskaders die zijn vermeld in de afzonderlijke programma's van de programmabegroting op een overzichtelijke manier te ontsluiten via het raadsinformatiesysteem.

10. **Geen interrupties tijdens de eerste termijn.**
75% van de respondenten is positief over de afspraak dat er geen interrupties zijn gedurende de eerste termijn.

Voorgesteld wordt deze afspraak te handhaven.

11. **Spreekijdregeling.**
41% is tevreden over de huidige spreekijdenregeling; 35% is ontevreden; 23% heeft een neutrale mening.

Bij de invoering van Helderberaad in april 2007 is gekozen voor een vaste spreekijd per fractie van 12 minuten in raadsvergaderingen. Per 1 oktober 2007 is het vergadersysteem aangepast (raad en commissies om de week) en op 21 januari 2008 heeft de raad (unaniem) besloten een gewogen spreekijd per fractie in te voeren.

Het hanteren van een spreekijdregeling zal altijd een onderwerp van discussie blijven. Uitgangspunt hierbij is wel dat alle fracties het recht moeten hebben om hun standpunten weer te geven. In de praktijk komt het regelmatig voor dat fracties door hun spreekijd heen zijn voordat alle agendapunten behandeld zijn.

Voorgesteld wordt de huidige (gewogen) spreekijdregeling te continueren en deze opnieuw te bezien bij de behandeling van de notitie van de griffier ten aanzien van debatvoering in vergaderingen.

12. **Ondersteuning raadsgriffie.**
85% van de respondenten ervaart de ondersteuning vanuit de griffie voldoende tot goed.

Aan deze conclusie is geen nader advies verbonden.

13. **Vergaderfaciliteiten.**
Over het algemeen is men redelijk tevreden over de vergaderfaciliteiten met uitzondering van de Plaza. Meer dan 60% is ontevreden over deze vergaderlocatie.

Aangegeven is dat de Plaza een te grote ruimte is met een slechte acoustiek, onrustig door de open verbinding met de hal, vaak koud en met gebrekkige presentatiemogelijkheden. Als suggesties is aangegeven het 'verkleinen' van de vergaderruimte door middel van kamerschermen en/of gordijnen alsmede het bevestigen van vaste beamers.

Voorgesteld wordt het college van burgemeester en wethouders op te dragen uiterlijk 1 april 2010 een notitie aan het presidium aan te bieden waarbij inzicht wordt geboden in de mogelijkheden de Plaza te verbeteren als vergaderfaciliteit en de hieraan verbonden kosten.

14. **Communicatie.**
Over het algemeen is men redelijk tevreden over de ingezette middelen van raadscommunicatie. Het meest tevreden is men over de gemeentelijke website, het raadsinformatiesysteem en de rubriek 'Raad en daad' in het Helders Weekblad. Iets minder tevreden is men over de PR en woordvoering alsmede de uitzendingen via de LOS.

Het verbeteren van de beeldkwaliteit via de L.O.S. is technisch mogelijk maar nogal prijzig. Met het aanschaffen van een hogere bandbreedte voor internet kan beeldkwaliteit worden geboden dat gelijk is aan analoge televisie. Alleen het abonnement voor een hogere bandbreedte kost naar schatting al € 18.000 per jaar, exclusief eenmalige (aansluit)kosten.

Indien het presidium prioriteit geeft aan verbetering van de beeldkwaliteit via L.O.S., dient het college van burgemeester en wethouders te worden opgedragen een notitie aan te bieden waarin wordt aangegeven welke mogelijkheden er zijn en welke financiële consequenties hieraan zijn verbonden.

Als suggestie voor verbetering van de PR en woordvoering is ingebracht meer berichten van de raad naar de pers te sturen en 'Raad en daad' wekelijks uit te brengen.

Overwogen zou kunnen worden een apart persmoment te organiseren na een raadsvergadering, analoog aan een persconferentie na een vergadering van het college van burgemeester en wethouders. Bijvoorbeeld door de voorzitter van de raad met 2 raadsleden en de griffier. Daarmee zou dan wel een mediamoment ontstaan met een eigen dynamiek waarbij het lastig zal zijn als eenheid naar buiten te treden (analoog aan het college van burgemeester en wethouders). Het presidium wordt gevraagd hierover een uitspraak te doen.

Gelet op de beschikbare capaciteit voor raadscommunicatie en een tweewekelijkse vergaderfrequentie is het niet mogelijk om 'Raad en Daad' wekelijks uit te brengen. Indien het presidium prioriteit geeft aan een een wekelijkse 'raad en daad', dient de griffier te worden opgedragen uiterlijk 1 mei 2010 een nader voorstel voor te bereiden, inclusief personele en financiële consequenties. De hieruit voortvloeiende lasten dienen te worden betrokken bij de behandeling van de kadernota 2011-2014. Het presidium wordt gevraagd hierover een uitspraak te doen.

15. **Vertrouwen in de politiek.**

Geen van de respondenten is van mening dat het vertrouwen in de politiek is toegenomen !! 25% van de respondenten is van mening dat het vertrouwen zelfs minder is geworden sinds de invoering van Helderberaad. 58% is van mening dat het vertrouwen in de politiek gelijk gebleven is.

Afgevraagd kan worden in hoeverre een vergadersysteem als zodanig bijdraagt aan een verbetering van het vertrouwen in de politiek. Het systeem dient als voorwaardenscheppend te worden gezien en niet als een kritische succesfactor.

"Het vertrouwen in de politiek zal nooit verbeteren met de wijziging van een vergadersysteem. Raad en college zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het vertrouwen in de politiek...", aldus één van de respondenten.

16. **Versterking contact met de burgers.**

16% van de respondenten is van mening dat het contact met de burgers is verbeterd sinds de invoering van Helderberaad. 24% is van mening dat het contact minder is geworden.

60% heeft een neutrale mening.

De helft van de respondenten geeft aan dat er niet meer burgers betrokken zijn bij de politiek en naar de vergaderingen komen dan vóór de invoering van het huidige vergadersysteem.

Ook hierbij geldt dat het vergadersysteem een voorwaardenscheppend karakter heeft.

De ingezette communicatiemiddelen, de mogelijkheid tot het indienen van burgerinitiatieven alsmede het spreekrecht voor burgers en dergelijke dragen wel tot een verbetering van het contact.

17. **Meer ruimte op 'politiek te bedrijven'.**

21% van de respondenten is van mening dat er door de invoering van Helderberaad meer ruimte is ontstaan voor raadsfracties, raadsleden en wethouders om 'politiek te bedrijven'.

24% is van mening dat de ruimte minder is geworden. 55% heeft neutraal gereageerd.

Net als bij de punten 15 en 16 geldt ook bij deze vraag dat het vergadersysteem ondersteunend is aan het politieke proces. Daarbij wordt opgemerkt dat bij conclusie 1 is aangegeven dat 63% tevreden is over de huidige vergadervorm.

Naar eenleiding van vraag 18 ('Heeft u nog suggesties ter aanzien van het vergadersysteem...') en vraag 20 ('Heeft u nog op- en aanmerkingen naar aanleiding van deze vragenlijst') is een aantal suggesties gedaan. Deze suggesties treft u onderstaand voorzien van een reactie en/of advies.

A. Suggesties betreffende raadsvergaderingen

A1. Vergadering verzetten naar de woensdag.

Bij de evaluatie van Helderberaad in 2008 heeft 62% van de respondenten de voorkeur voor de maandagavond als vergaderavond aangegeven. Voor suggestie A1 is derhalve recentelijk onvoldoende draagvlak gebleken.

Voorgesteld wordt deze suggestie niet over te nemen.

A2 Pauze (koffie drinken) tijdens raadsvergaderingen om met burgers te praten.

De koffiepauze tijdens raadsvergaderingen is destijds afgeschaft om de raadsvergaderingen niet te lang te laten duren.

Voorgesteld wordt deze suggestie niet over te nemen.

A3. Hamerpunten aan het einde van de raadsvergadering

Dit is een optie. De raadsvergadering begint dan met de onderwerpen waarbij nog debatpunten zijn.

Aan de andere kant is er bewust voor gekozen te beginnen met hamerpunten omdat daarmee eerst een aantal besluiten kan worden genomen, zodat daarna alleen nog maar vergadert hoeft te worden over de discussiepunten.

Het presidium wordt gevraagd hierover een uitspraak te doen.

B. Suggesties betreffende maatschappelijke onderwerpen

B1 Bij berichtgevingen over maatschappelijke onderwerpen een korte historische samenvatting geven; geheugen is vaak kort.

Voorgesteld wordt dit te betrekken bij persberichten vanuit de raad.

B2 Bij grote onderwerpen burgers informeren met informatiekeuzes, dilemma's en uitnodigingen.

Voorgesteld wordt deze suggestie onder de aandacht te brengen bij de portefeuillehouder met het verzoek dit te betrekken bij de voorbereiding van de nota Burgerparticipatie.

B3 SMS service.

De softwareleverancier van het raadsinformatiesysteem biedt hiervoor technische mogelijkheden.

Anderzijds kan worden gesteld dat we reeds gebruik maken van een algemene e-mail-notificatie, waarvoor geïnteresseerden zich kunnen aanmelden.

Indien het presidium prioriteit geeft aan een SMS-service, dient de griffier opgedragen te worden een nader voorstel aan het presidium te doen.

Het presidium wordt gevraagd hierover een uitspraak te doen.

B4 Buurtonderwerpen bespreken in de buurt in plaats van commissievergaderingen.

Bij de invoering van de nieuwe werkwijze (januari 2007) heeft de raad besloten op locatie te vergaderen mits het te bespreken onderwerp wijkgericht is en er een voldoende geoutilleerde vergaderruimte ter plaatse beschikbaar is. Hiervan is in de praktijk geen gebruik gemaakt.

Het houden van commissievergaderingen op locatie geeft praktische problemen op het gebied van logistiek, faciliteiten, veiligheid, digitale informatievoorziening, herkenbaarheid, etc. en geniet derhalve niet de voorkeur.

Voorgesteld wordt bij voorkeur gebruik te maken van de huidige vergaderfaciliteiten in het gemeentehuis.

C. Betreffende overige onderwerpen

C1 Rol / samenstelling van de agendacommissie wijzigen.

Dit is een optie. De suggestie is gedaan om de agendacommissie te laten bestaan uit de voorzitter van de raad, de griffier, 1 fractievoorzitter van een coalitiepartij en 1 fractievoorzitter van een oppositiepartij.

Het presidium wordt gevraagd hierover een uitspraak te doen. Desgewenst dient de griffier te worden opgedragen een voorstel voor te bereiden tot aanpassing van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad en de commissies.

C2 Raadsconferentie voor zomerreces 2010.

In het inwerkingsprogramma voor de nieuwe raad is voorgesteld in week 25 een raadsconferentie te houden. Deze rapportage – die kan worden beschouwd als een overdrachtsdocument van de oude raad aan de nieuwe raad over de werkwijze van de raad – zou daarbij kunnen worden besproken.

C3 Het organiseren van bijeenkomsten voor nieuwe inwoners.

Voorgesteld wordt deze suggestie onder de aandacht te brengen van het college van burgemeester en wethouders in verband met uitvoeringsaspecten.

Bijlage 1. Open vragen

Vraag 2. Welke vergadervorm heeft uw voorkeur?

Toelichting:

- 1 Commissies afschaffen ten faveure van extra raadsvergaderingen;
14. Elke week een commissievergadering (eerste drie weken) en 4^e week raadsvergadering of 1 week vrij spelen en alleen in 3 andere weken commissies en raad.
17. Indien niet genoeg punten agenda > wijkbezoek, thema-bijeenkomst, gesprek betrokkenen in plannen die avond niet alle raadsleden, mbt. welk punt commissieleden alleen.
25. Ruimte om presentaties ook van de andere commissies te kunnen volgen.
28. Alleen raadsvergaderingen.
31. Met belangrijke besluiten > raadsbrede commissie.

Vraag 4. Tevredenheid over de commissievergaderingen.

Toelichting:

- 1 Het probleem van 2 leden per fractie is dat de democratische verhouding in de commissie zoek is.
6. Commissievoorzitters zijn te rigide in hun taak. Debat wordt weinig gevoerd.
8. Debat is bijna niet mogelijk door strak tijdschema of druk van raad (stuk moet maandags rond zijn).
9. Technisch voorzitterschap is een farce. Blank, Visser, Bellinga, de Bruin en de Vrij maken er een politiek gestuurd circus van.
12. Standpunten van partijen komen onduidelijk naar voren.
14. Aantal steunfractieleden in commissies beperken voor kleinere partijen, wel zodanig dat zij bv. nog 3 commissies met 1 lid kunnen bemensen, maar meer niet. Als standpunten van tevoren al vast staan, dan staat debatteren gelijke aan adverteren.
16. Te weinig tijd voor een goed debat. Vaak afraffelen.
18. Er vindt nog geen debat plaats. Meer informatiewinnend dan besluitvormend.
19. Twee leden voor zeer kleine fracties is teveel. Er wordt hoofdelijk geteld in de Cie's, niet qua zetelaantal (gewogen).
22. Een vergadering is zo effectief als de leden het zelf maken.
23. De kwaliteit van het debat is afhankelijk van de ruimte welke de voorzitter geeft.
24. Probleem zit hem in het aantal fracties en niet in de wijze van vergaderen.
25. Door technisch voorzitterschap en roulerend voorzitter mis je wel een bepaalde betrokkenheid en soms continuïteit. Voorzitter werd in het verleden ook gezien als dé voorzitter van de commissie, waartoe je ook kon richten zowel als burger als commissie/raadslid. Er blijkt toch vaak een vaste samenstelling te zijn en werkt ook prettig.
26. De effectiviteit van de vergaderingen kan beter wanneer het college het voorwerk beter verzorgt. Komen met stukken die breed worden gedragen vanuit de doelgroep. Hiermee verklein je de kans dat stukken meerdere keren terugkomen in een commissie. Ook de discussie of wel voldoende is gecommuniceerd is dan niet meer nodig.
29. Effectiviteit zou beter kunnen als de stukken besluitrijp aangeleverd worden en de portefeuillehouders wel aanwezig. Het debat wordt vaak 'afgekapt' door de voorzitter.
38. Nadeel roulerend voorzitterschap is dat ieder eigen stijl heeft (soms vaak de charme) en wat de ene mag in debat en bij de ander absoluut niet.

Suggesties:

1. Afschaffen en de werkzaamheden in raadsverband doen.
3. Meer efficiëntie tijdens de commissievergaderingen; ook vaak herhalingen van zetten.
4. Vaste voorzitters hebben meerwaarde door overzicht en dossierkennis.
6. Voor de commissievergaderingen een wat flexibelere voorzitterschap.
8. Een vaste voorzitter zou efficiënter zijn.
9. Onafhankelijk voorzitter van buiten, gelijk in de Rekenkamercommissie.
15. Roulerend voorzitterschap.
16. Evalueren van voorzitters resp. ook maatregelen nemen.
18. Deel vragen stellen gevolgd door deel discussie / debat / overtuigen van anderen.
19. Maximaal 3 leden voor grote fracties (> 4 zetels), 1 lid voor kleine fracties (1-2 zetels) en 2 leden voor fracties met 3 of 4 zetels.
21. Liefst vaste voorzitter per commissie.
22. Training effectief vergaderen is gewenst.
Svp weer 1 voorzitter zodat hij ook zicht heeft op de agendavoorstellen en namens de commissie kan spreken.
26. Strakker vergaderen. Hiervoor is wel nodig dat commissieleden de voorzitter ondersteunen bij zijn taak. Helaas ontbreekt deze steun nogal eens.
29. Het debat zou echt op gang komen als de voorzitter de commissieleden wat meer 'de vrije hand' zouden laten gaan.
31. Stemmen in de commissie en de afspiegeling fractiegrootte nader te bezien.
38. Bij punten die al eens eerder zijn behandeld eerst korte samenvatting zodat niet weer alles behandeld hoeft te worden.

Vraag 5. Tevredenheid over de opbouw van de agenda van commissievergaderingen.

Toelichting:

1. De aanlevering is niet evenwichtig. De uiteindelijke agenda's wel aanleveren, ook van actualiteiten, blijkt toch geen gemakkelijke opgave.
4. Ik vind het werk van de agendacommissie niet helder, krijg de indruk dat hierin politiek wordt bedreven.
8. Stukken komen laat op de agenda of onvolledig.
9. We vinden de agendering te stroperig, er mag best meer geagendeerd worden, we zijn er om te werken. Er zijn acties om vooruit te schuiven.
13. Aanlevering van stukken is niet afdwingbaar.
14. Valkuil is teveel onderwerpen te plaatsen op agenda; teveel zware onderwerpen op één avond.
16. Het lijkt doorgaans op verplichte nummers die al voorbesloten zijn in een coalitie-overleg.
18. Vaak is elk onderwerp, hoe klein ook, schijnbaar reden voor te diepgaande (detail)vragen. Dit veroorzaakt frustratie en stroperigheid.
19. De raad kan best een signaal afgeven over een actueel onderwerp, maar voor besluitvorming moet meer tijd zijn + adviezen (fractieoverleg, achterbannen, advies college, etc.)
21. Stukken worden vaak laat aangeboden waardoor er tijdsdruk op staat. Soms ook teveel grote onderwerpen op 1 commissievergadering.
25. Soms komen er toch nog veel 'zware' punten tegelijk. Ook wordt nog wel eens gezegd dat punten op een bepaalde tijd terugkomen, wat dan uiteindelijk veel later komt (planning).
26. Het lijkt me in de praktijk niet mogelijk om tot een optimale spreiding te komen. Er zal wel naar gestreefd moeten blijven worden.
38. Herhaald zie je toch dat teveel zware onderwerpen bij elkaar worden gebracht.

Suggesties:

1. Een goede termijnplanning waarbij 'afspraak = afspraak';
3. Meer spreiden van agendapunten, bijv. het niet doorgaan van een commissievergadering bij gebrek aan agendapunten, dan 2 weken later een veel te veel aan punten.
4. Werk van de agendacommissie tot taak van het presidium maken. Of commissies schrappen.
9. Afschaffing agendacommissie bij externe voorzitters, is dit ook mogelijk, afschaffing bureaucratisering bij agenderen.
14. Proberen eerder onderwerpen eerst te bespreken (beleidsnotities), alvorens daar raadsvoorstellen van te maken.
15. Het agenderen moet toegankelijker zijn.
18. Prioriteiten aangeven vooral door partijen.
Tijdsduur koppelen aan prioriteiten.
Duidelijk kaders aangeven: wat is relevant voor de discussie.
21. Stukken eerder aanbieden en niet 2 weken voor de dealdline 1 week commissie en de week erop in de raad. Het wordt dan door je strot geduwd en dat is niet goed.
22. Bij Senb is een achterstand en die moet weggewerkt worden.
31. Betere terugkoppeling over de haalbaarheid van de agendapunten (levering ambtenaren).
Meer gebruik maken van de mogelijkheid 'startnotities'. Startnote moet dan geen gedetailleerd werkstuk worden maar gericht te zijn op de KADERS en het bestuurlijke proces van het onderwerp.
38. Betere spreiding stukken en invoeren 'Actualiteiten-kwartier'.

Vraag 6. Stellingen mbt. raadsvoorstellen en presentaties.

Toelichting:

1. Niet alle raadsvoorstellen zijn even goed. Presentaties bieden zelden meerwaarde.
4. De presentaties zijn vaak te gedetailleerd, exacte weergave nota's en duren te lang.
9. Raadsvoorstellen rammelen te vaak, draagvlak is al gepeild, juist het negeren van details werkt irritaties in de hand.
12. Nog steeds onduidelijke keuzes en consequenties, draagvlak vaak per definitie laag.
14. Draagvlakpeiling college kan beter, maar niet ieder onderwerp leent zich daarvoor.
Kwaliteit van de raadsvoorstellen laat soms te wensen over, maar ja, daar is dan de griffie voor om dit te 'screenen'. Besluit dient juist te zijn.
18. Goede brede en tijdige communicatie is essentieel voor draagvlak.
22. Er wordt teveel op details vergaderd maar dat is een probleem van sommige leden.
23. Door de presentaties en het soms tot in detail bespreken wordt er vaak wel meer duidelijkheid geschapen.
26. Peilen van draagvlak, niet alleen bij de raad, gebeurt te weinig. Dit is vaak voorbehouden aan de fractievoorzitters van de coalitiepartijen.
32. Nog meer SMART; communicatie is slecht.
34. De raad stuurt te weinig op hoofdlijnen.
38. Tuurlijk zijn er soms teveel details in commissievergaderingen maar over het algemeen geen probleem.

Vraag 7. Spreekrecht burgers

Toelichting:

1. Reactiemogelijkheid is een goed initiatief, maar nog niet gezien in de praktijk.
3. Ligt het aan het onderwerp dan kan er mijn inziens meer tijd worden gegeven.
4. Ik vind die reactie mogelijkheid een verbetering, maar dan moet er wel gebruik van mogen worden gemaakt.

- 6. Mijns inziens is er weinig gebruik gemaakt van het spreekrecht tenzij het onderwerpen betreft als Nimby.
- 9. Het zou een mogelijkheid moeten zijn een burger zitting te laten nemen in de commissie en volledig mee te laten werken.
- 12. Betere begeleiding / voorbereiding spreker.
- 14. Prima wijziging t.a.v. spreekrecht 2^e termijn burgers (tbv. reactie).
- 16. Wordt door de voorzitters verwaarloosd.
- 18. Gaat goed.
- 22. Wordt door de burgers te weinig gebruik van gemaakt maar als er ingesproken wordt, is dat meestal verhelderend.
- 25. Mag m.i. ook indien nodig / noodzakelijk iets coulanter mee omgegaan worden (gebeurt ook wel).
- 26. De burger maakt goed gebruik van het spreekrecht. De reactiemogelijkheid na de 1^e instantie is een prima stap geweest.
- 38. Wordt regelmatig gebruik van gemaakt en reactiemogelijkheid geeft mogelijkheid toelichting te geven.

Vraag 8. Tevredenheid over de raadsvergaderingen.

Toelichting:

- 1. Het niveau van het debat is in zoverre niet altijd evengoed dat het meer om personen/fracties lijkt te gaan en minder op inhoud.
- 3. Beter naar elkaar luisteren en met elkaar tot besluitvorming komen en niet het individuele belang, maar wat goed is voor de burgers van onze stad.
- 4. Vanwege het besluitvormende karakter en vanwege het feit dat deze vergaderingen worden uitgezonden, roep je een herhaling van de commissievergaderingen op.
- 9. Debat is er niet, het motiveert ook niet meer.
- 13. Vergadering moet geen herhaling worden van een commissievergadering.
- 18. Interrupties alleen toestaan als voorzitter dit aangeeft, dus niet knopje indrukken en gaan. Fatsoen ontbreekt nogal.
- 19. Teveel herhaling van de commissies. Vooral zeer kleine partijen eisen veel aandacht (en tijd) en bereiken zelden resultaat met hun voorstellen.
- 22. Ik kan de raadsvergaderingen niet vaak bijwonen.
- 23. het debat wordt vaak op oneigenlijke argumenten gevoerd, kleinerend en beledigend.
- 24. Probleem is het grote aantal fracties.
- 26. De effectiviteit van de vergaderingen kan beter wanneer het college het voorwerk beter verzorgt. Komen met stukken die breed worden gedragen vanuit de doelgroep. Hiermee verklein je de kans dat stukken meerdere keren terugkomen in een commissie. Ook de discussie of wel voldoende is gecommuniceerd is dan niet meer nodig.
- 29. Het debat komt niet tot recht, doordat men er vanuit gaat dat dit in de commissie heeft plaatsgevonden.

Suggesties:

- 9. Vragenkwartier weer meer functie geven, daar het debat weer aanbrengen, de actualiteit.
- 12. Discussiepunten benoemen.
- 14. Andere opstelling raadzaal zou een verbetering kunnen zijn t.b.v. het debat. Bijv. meer katheders en ook alleen maar mogen spreken van het katheders + alleen interumperen vanaf katheders. Raad en college niet aan dezelfde tafel.

Vraag 9. Stellingen kaderstellende en controlerende functie.

Toelichting:

4. We hollen achter de feiten aan en het is nog geen normale zaak dat er startnotities op de agenda's staan.
9. De instrumenten zijn aanwezig, echter met deze raadsamenstelling is het zinloos deze te gebruiken.
14. Kaderstelling is een wisselwerking tussen raad en college. Afspraak is in principe neergelegd in notitie kaderstelling. Als iedereen zich aan de spelregels houdt, dan moet het toch een keer goedkomen.....
17. College besluit veel en vaak te snel.
Raad heeft wel mogelijkheden maar ervaart soms tegenwerking.
Controlerende functie soms niet mogelijk ivm. tijdsdruk besluitvorming.
18. Door hoeveelheid van onderwerpen lastig om je kaders te (her)kennen en dus te stellen en te controleren.
22. De laatste vraag heeft meer te maken met het feit dat de politieke verhoudingen in de raad een controlerende bevoegdheid vaak uitschakelt.
23. De raad krijgt zoveel aangeleverd dat er weinig tijd overblijft.
25. Vooraf ook contacten met burgers / ondernemers / organisaties, weten wat er speelt, daar kom je te weinig aan toe en/of wordt ook weinig georganiseerd. Hierna terug koppelen enz. kan ook meehelpen (kaders, controle).
26. Als raad houden wij ons teveel bezig met de details.
29. Om kaderstellend en controlerend te functioneren moet de aangeleverde informatie volledig zijn.

Suggesties:

9. Andere samenstelling van de raad.
17. Alle stukken evt. met 'eerste/origineel' plan/notitie eraan zodat vergelijken/controleren sneller/beter gaat.
18. Algemene welkomstcursus.
19. Harder werken door de raadsleden.
21. De raad geeft te gemakkelijk zaken uit handen aan het college of aan derden (denk aan Zeestad NV/BV).
23. De raad zal zelf prioriteiten moeten stellen.
25. Programmarapportages en evaluaties, afspraken die gemaakt zijn, controle hierop meer overzichtelijk en inzichtelijk maken. Soort database.
26. Een cultuuromslag / professionalisering is mijns inziens de belangrijkste optie voor verbetering.
31. De projecten separaat behandelen;
Zeestad vragenuurtje is een goed begin, maar kent geen mogelijkheden tot bijsturen.

Vraag 10. Geen interrupties gedurende eerste termijn.

Toelichting:

4. Allemaal ter inperking van het democratische proces en dat vind ik verkeerd.
6. Ook interrupties in eerste instanties moet mogen. Beperking tot 1X.
9. Interrupties kunnen verhelderend werken, nu geeft 't een dooddoend effect.
12. Minder debat vraagt stevige voorzitter.
14. Hangt van discipline van raadsleden af. In deze raad werkt geen interrupties in de 1^e termijn het beste voor de orde.
18. Bevordert voortgang. Wel dienen alle gestelde vragen beantwoord te worden.
19. Zo kan met de veelheid van partijen tenminste een betoog afgesloten worden zonder hinderlijke interrupties.

21. In eerste termijn moet ieder gewoon uit kunnen praten zonder gestoord te worden door een interruptie.
22. Houden zo, kan iedereen ongestoord zijn betoog doen.
25. Soms neig ik naar het aan banden leggen van interrupties, ook in 2^e instantie. Het worden namelijk hele betogen ipv. Interrupties.
26. Interrupties in de eerste termijn zullen de vergaderingen nog inefficiënter maken.
29. Zo krijg je de mogelijkheid om je standpunt duidelijk kenbaar te maken.
36. De eerste termijn is vaak een verdiepende en/of verkennende termijn, dan kan een interruptie storend zijn voor de spreker.
38. Hoewel positief zou je heel af en toe wel willen reageren.
39. Interrupties in de eerste termijn zal het debat bevorderen.

Vraag 11. Spreekijd.

Toelichting:

1. Zonder spreekijd blijkt het niet te gaan. Kleine fracties moeten wél voldoende tijd hebben.
2. Te vaak wordt hiervan afgeweken.
4. Spreekijd moet gebaseerd zijn op het aantal onderwerpen of voor iedereen gelijk.
6. Democratisch gekozen leden, ook al zijn ze klein moeten niet worden ondergesneeuwd door meerderheden. Gekozen is gekozen.
9. Rampzalig blijkt dat er spreekijd tekort is waardoor weet ik niet, nooit eerder gehad. We zijn voor ad hoc spreekijd, voor degene die er gewoon misbruik van maakt, ook vast te stellen door een externe voorzitter.
10. Helaas is spreekijd nu noodzaak. Bij halvering van het aantal partijen zou spreekijd kunnen vervallen.
12. Extra spreekijd aanvragen?
14. Maximaal gewogen spreekijd dwingt raadsleden hun punt korter en krachtiger neer te zetten (minder inleidende beschouwingen / krachtiger argumentatie).
15. Mag geen verschil maken.
18. Pleit voor gelijke spreekijd per fractie. Dan per zetel extra spreekijd alleen te gebruiken door elk raadslid. Dus niet door één raadslid. Zo dwing je elke raadslid zich te vertegenwoordigen en te laten spreken. Of spreekijd verdelen per zetel totaal.
19. Een grote fractie moet vaak intern compromissen sluiten en heeft dan meer tijd nodig om hun standpunt uiteen te zetten.
In een grote fractie kan men alle onderwerpen van de agenda grondig behandelen en voor alle onderwerpen inhoudelijk een standpunt naar voren brengen. Als er veel minder fracties zouden zijn, moet je de spreekijdregeling wellicht opnieuw bekijken.
22. Democratisch gezien zeer slecht, iedere partij zou evenveel spreekijd moeten hebben.
25. Door de hoeveelheid fracties is er onevenredig verschil in tijd tussen coalitie / oppositie. Wel moet iedereen spreekijd krijgen. Zit er niet zo mee.
26. Spreekijd zal altijd een onderwerp van discussie blijven. In onze raad zal het oppositie geluid altijd onevenredig vaak klinken. Met name in commissievergaderingen is, als gevolg van het systeem, de oppositie in de meerderheid en bepaalt de orde en dit terwijl zij de minderheid van de bevolking vertegenwoordigd. Ik heb geen idee hoe dit te veranderen.
29. In een democratie is het van belang dat iedereen zich op dezelfde wijze kan laten horen.
35. Iedereen heeft het recht zijn standpunt weer te geven. Grote fracties hebben al het voordeel van meer stemmen en meer mensen om het werk te verdelen.
Maar uiteindelijk is het onnodig dat ze langer mogen praten over een onderwerp. Het overwicht in de raad zit 'm in de stemmen, niet in de lengte van het betoog.
38. Soms zou je willen dat er flexibeler mee omgegaan zou worden, maar niet negatief.

Vraag 12. Ondersteuning griffie.

Toelichting:

9. Grote verambtelijking, meer en meer op de stoel van de volksvertegenwoordiger gaan zitten.
18. Bij onduidelijkheid over procedures, griffier actief laten ingrijpen / toelichten.
22. Als ik vragen heb krijg ik antwoord en advies.
25. Wel uitkijken dat door alles goed te regelen het te bureaucratisch gaat worden.
26. Complimenten aan de raadsgriffie die raad en commissie optimaal ondersteunt. Suggesties voor verbetering worden vnl. aangedragen door de griffie zelf!
28. Voel me regelmatig niet ondersteund.
31. Organiseer contact en keuvelmomenten met de ambtelijke afdelingen (1 per keer).

Vraag 13. Vergaderruimten en vergaderfaciliteiten.

Toelichting:

4. In de Plaza versta ik het slecht.
8. Plaza is erg koud.
9. De Plaza is een onding. Het beste is naar 2 commissies te gaan: de harde en de zachte. Op 2 dagen en in de raadzaal.
14. Plaza is een slechte locatie, wordt ook niet beter. Dit stadhuis biedt verder geen mogelijkheden.
16. Presentaties blijven gebrekkig vooral in technische zin.
17. Batterijen met regelmaat op / geluid te zacht. Plaza te groot en onaangenaam / presentatie vaak onrustig verloop. Trouwzaal te gehorig > raadzaal.
18. Huidige raadzaal straalt weinig uit en is onpraktisch in te richten.
25. Soms koud en onplezierig.
26. De Plaza vind ik de minst aantrekkelijke vergaderlocatie. Een 'onrustige' ruimte. Mogelijk dat een kamerscherm tussen entree en de plaza hierin verbetering kan brengen.
29. Plaza is een te grote en onvoordelige ruimte voor vergaderingen.
34. Trouwzaal is te klein.
38. Het valt mij op dat microfoons het niet altijd goed doen (maar dit kan ook liggen aan degene die de presentatie geeft).

Suggesties:

1. TV-schermen midden in de raadzaal tbv. presentaties.
19. Nieuw stadhuis.
22. Nieuw stadhuis, maar dat duurt nog even.
23. Bij een presentatie moet gebruik worden gemaakt van een microfoon. Er moet een voorziening komen voor de beamer, bijv. aan het plafond.
27. Loopmicrofoons voor gastsprekers.
32. Vaste beamers in plafonds, geluidsinstallatie amateuristisch.

Vraag 14. Raadscommunicatie.

Toelichting:

9. De LOS is een wanproduct, moet naar een ander provider gekeken worden, persvoorlichting is selectief. Verder al die activiteitjes hebben weinig aangewakkerd, wij doen dat zelf. Raadsinformatiesysteem werkt niet, 4x scrollen met token, 1 emailadres per fractie, verder eigen mail.
12. Wijkbezoek weinig bewoners.

- 14. Binnen de beschikbare capaciteit is niet meer mogelijk.
- 17. Website werkt niet snel, steeds andere info > tik zoekwoord in vaak geen resultaat.
Algemeen: soms prima, soms valt iets tegen: blijft altijd.
- 18. Kwaliteit uitzendingen laag. En dan bedoel ik niet de kwaliteit van de raad zelf.....dat wisten we al.
- 19. Voor zeer zware onderwerpen zou er een opiniërende commissievergadering gehouden kunnen worden met een stevige, representatieve vertegenwoordiging van de belangengroep aan de vergadertafel.
- 24. Er zijn te weinig wijkbezoeken.

Suggestie:

- 17. Over de kook vaker. Wijkbezoeken meer doen.
- 23. De raad moet veel meer de wijk in, dit kan natuurlijk ook vanuit de fracties georganiseerd worden. Voor werkenden zijn wijkbezoeken overdag moeilijk te bezoeken dus meer in de avonden en in de periode dat het langer licht is.
- 25. Soms lijkt mij het beter om de commissievergaderingen uit te zenden in plaats van de raadsvergaderingen.
- 32. Wekelijks 'Raad en daad', meer berichten van de raad naar de pers.

Vraag 18. Doelstellingen.

Toelichting:

- 6. Verandering van vergadersysteem heeft nog nooit geleid tot toename betrokkenheid. Politiek stelling nemen! Duidelijkheid. Het ligt aan de politici en ongeïnteresseerdheid van de burgers en is niet te veranderen. Het is een feit!
- 9. Het overdreven vasthouden aan vergaderhierarchie stoot burgers af. Juist de ambtelijke agendering stuurt burgers weg. Gewoon wat vlotter zijn.
- 14. Misschien verbeteringen doorvoeren t.a.v. werkwijze, kan evt. leiden tot wijziging werkwijze. Betrokkenheid burger hangt evt. samen met het onderwerp.
- 21. De politiek wordt door de burger gezien als ze doen maar en luisteren matig tot niet naar de burger. Voor de burger wordt het een ver van zijn bed show.
- 22. Burgers zijn door de gebeurtenissen van het afgelopen jaar afgehaakt. Jammer, maar dat feit ligt er nu en dat is niet op korte termijn op te lossen.
- 23. Het ligt aan de instelling van het raadslid, er komen veel te weinig raadsleden op initiatieven en/of uitnodigingen af. Burgers komen in het algemeen alleen als het hen persoonlijk raakt.
- 26. Contact met de burgers wordt versterkt door ze op te zoeken buiten de raadzaal. Het vertrouwen in de politiek zal nooit verbeteren met de wijziging van een vergadersysteem. Raad en college zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het vertrouwen in de politiek. Vertrouwen moet worden gewonnen door de juiste dingen op de juiste manier te doen en op het juiste moment.
- 28. Komt niet door het systeem maar door slecht beleid waardoor burgers tegen stem laten horen.
- 32. Burger komt pas als het hem/haar betreft.

Suggesties:

- 12. Uitlechten belangrijke onderwerpen
SMS service.
- 14. Suggestie is raadsconferentie voor zomerreces 2010.
- 15. Participatie.
- 17. Pauze tussen raadsvergadering om met burgers te praten.
Uitnodigingen versturen als het om 'hun' wijk gaat; sportsubsidie > sportclubbestuur;
stadshart > ondernemers, enz.

- 18. Vergaderdruk verminderen. Meer locaties zoeken ivm. aanwezigheid in de buurt.
Buurtonderwerpen in de buurt bespreken ipv. Commissievergaderingen.
- 19. Dit systeem een flink aantal jaren volhouden.
- 24. Het koffie drinken om 20.30 uur moet weer ingevoerd worden. Dan spreek je bezoekers van de vergaderingen.
- 25. Bij grote onderwerpen: vooraf burgers informeren via krant / wijkblad met bepaalde informatiekeuzes, dilemma's + uitnodigingen doen om te kijken.
Persoonlijke activiteiten zoals over de kook, gast in de raad, enz doen het wel goed bij de burgers.
- 31. Als doelstelling is politiek en burger dichter bij elkaar, dan afhankelijk van het maatschappelijk onderwerp een korte historische samenvatting erbij: geheugen is er kort (zowel raad als burger).

Vraag 20. Op- en aanmerkingen naar aanleiding van de vragenlijst.

- 5. Wat is de zin hiervan? Het vergadersysteem moet de coalitie dienen, althans dat vind ik. Terwijl het vergadersysteem het belang van politiek moet stimuleren. Politiek betekent orde. Beter info en hogere kwaliteit stukken en documentatie. Feitelijk wil ik af van het amateuristische gedoe, maar ja...
- 7. Blijf streven naar kwaliteitsverbetering in al zijn facetten. De uitslag van een poll heeft pas zin als alle betrokkenen deze ook invullen.
- 9. Stel het op prijs en hoop van suggesties te hebben gegeven. Ik denk dat het zo niet langer kan. Veel mensen valt het op. Ik zou ook constant een vinger aan de pols houden voor deze notities en hier serieus aandacht aan besteden. De politiek kan er alleen maar bij winnen. Coalitie en oppositie.
- 14. Suggestie is de rol / samenstelling van de agendacommissie te wijzigen: in plaats van commissievoorzitters alleen voorzitter van de raad + griffier aangevuld evt. met 1 lid oppositie en 1 lid coalitie.
Plaats hamerpunten aan het eind van de agenda / vergadering (tbv. beter debat).
- 18. Vraag me af of het 'anonieme' karakter bijdraagt aan 'herstel' en tot opbouw van de raad / politiek. Als mensen hier 'klagen' en er zelf toch net zo hard aan meedoen, moet je ze er ook op aan kunnen spreken.
- 21. Meer transparantie en minder achterkamertjespolitiek, dat wil de burger dus moeten wij dat ook willen.
- 25. Voor de burgers is het vrij intensief om elke week de commissies bij te wonen. Zij zijn nu ook afgehaakt en komen alleen nog als het echt om hun punten gaat.
De commissies zijn op zich veel interessanter om gevolgd te worden op de LOS / live.
Daar zie je / hoor je nog enigszins hoe er met de meningsvorming toegaat.
Raadsvergadering is meer hamerpunten behandelen.
- 29. De vaste vergaderdag zou verzet moeten worden van de maandag naar de woensdag.
We zouden de spreektijdenregeling los moeten laten, deze is volgens mij ontstaan uit irritatie en niet door duidelijke argumenten.
- 31. Knip dit soort brede vragenlijsten of in delen en dwing inleveren maar vriendelijk af (respons van 36% is beschamend). Bijv. inleveren na vergadering o.i.d.
- 34. Het vertrouwen in de politiek wordt niet beïnvloed door de inrichting van de raad.
- 36. Misschien is het een leuk idee om weer eens een bijeenkomst te houden voor nieuwe inwoners, zoals eerder werd gedaan voor een nieuwe lichter marinepersoneel.
Dan kan een raadslid met een communicatiemedewerker e.e.a. vertellen over de stad.

Bijlage 2. De vragenlijst

A ALGEMEEN.

1. Hoe tevreden bent u over het huidige vergaderstelsel (om de week commissie en raad)?

- tevreden
- niet tevreden, niet ontevreden
- ontevreden
- weet niet/geen mening

2. Welke vergadervorm heeft uw voorkeur?

- de ene week drie commissies en de andere week raadsvergadering (huidige situatie)
- elke week op één avond drie commissievergaderingen tegelijkertijd en aansluitend de raadsvergadering (situatie april-november 2007)
- elke week raadsvergadering en aansluitend de drie commissievergaderingen gelijktijdig
- in de oude vorm (voor april 2007), met verschillende dagen voor commissies en maandelijks raad
- de ene week een meningsvormende raadsvergadering, de andere week een besluitvormende raadsvergadering (dus geen commissies meer)
- anders, namelijk .....

3. Kunt u voor onderstaande stellingen aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent? Sinds de invoering van het 'nieuwe' vergadersysteem...

	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet/ geen mening
is de vergadercultuur efficiënter geworden	☐	☐	☐	☐
is de vergadercultuur effectiever geworden	☐	☐	☐	☐
is de vergaderdruk afgenomen	☐	☐	☐	☐
is de besluitvaardigheid toegenomen	☐	☐	☐	☐
is er sprake van een betere doorloop van stukken	☐	☐	☐	☐
is de kwaliteit van het debat toegenomen	☐	☐	☐	☐
zijn discussies in de raad geen herhaling van de commissievergadering	☐	☐	☐	☐

B. COMMISSIEVERGADERINGEN.

4. Hoe tevreden bent u over de commissievergaderingen, als het gaat om...

	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	weet niet
de effectiviteit van de vergaderingen?	☐	☐	☐	☐
het debat in de vergaderingen?	☐	☐	☐	☐
het technisch voorzitterschap?	☐	☐	☐	☐
de (flexibele) samenstelling?	☐	☐	☐	☐
het maximum van twee leden per fractie?	☐	☐	☐	☐
het roulerend voorzitterschap?	☐	☐	☐	☐

4A. Toelichting:

.....

4B. Suggesties voor verbetering van de commissievergaderingen:

.....

.....

5. Als het gaat over de opbouw van de agenda van de commissievergaderingen, hoe tevreden bent u dan over...

	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	weet niet
de (juiste) onderwerpen op de agenda?	☐	☐	☐	☐
de hoeveelheid onderwerpen?	☐	☐	☐	☐
de spreiding van (majeure) onderwerpen?	☐	☐	☐	☐
het agenderen van beleidsvormende onderwerpen (startnotities)?	☐	☐	☐	☐
agenderen van actualiteiten door de raad?	☐	☐	☐	☐
agenderen van actualiteiten door het college?	☐	☐	☐	☐

5A. Toelichting:

.....

5B. Heeft u suggesties voor verbetering van de agenda's van de commissievergaderingen?

.....

6. Kunt u voor onderstaande stellingen aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent?

	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet/ geen mening
De raadsvoorstellen zijn zodanig van aard dat er op een goede manier besluitvorming over plaats kan vinden	☐	☐	☐	☐
Het college legt te weinig onderwerpen voor aan de raad om het draagvlak hiervoor te peilen	☐	☐	☐	☐
De presentaties in de commissies zijn verhelderend en geven richting aan de discussies	☐	☐	☐	☐
In de commissies worden teveel detailkwesties aan de orde gesteld.	☐	☐	☐	☐

6A. Toelichting:

.....

.....

.....

7. Hoe tevreden bent u over het spreekrecht van burgers bij commissievergaderingen, als het gaat om...

	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	weet niet
het gebruik van het spreekrecht?	☐	☐	☐	☐
maximum van vijf minuten spreektijd?	☐	☐	☐	☐
reactiemogelijkheid na de 1 ^e instantie?	☐	☐	☐	☐

7A. Toelichting:

.....

C. RAADSVERGADERINGEN.

8. Hoe tevreden bent u over de raadsvergaderingen, als het gaat om...

	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	weet niet
de effectiviteit van de vergaderingen?	☐	☐	☐	☐
het debat in de vergaderingen?	☐	☐	☐	☐
het gebruik van het spreekrecht burgers	☐	☐	☐	☐

8A. Toelichting:

.....

8B. Heeft u suggesties voor verbetering van de agenda's van de commissievergaderingen?

.....

9. Kunt u voor onderstaande stellingen aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent?

	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet/ geen mening
De raad oefent zijn kaderstellende functie te weinig uit	☐	☐	☐	☐
De raad heeft onvoldoende mogelijkheden om de kaderstellende functie uit te oefenen	☐	☐	☐	☐
De raad oefent zijn controlerende functie te weinig uit	☐	☐	☐	☐
De raad heeft voldoende instrumenten om zijn controlerende bevoegdheid uit te oefenen	☐	☐	☐	☐

9A. Toelichting:

.....
.....
.....

9B. Heeft u suggesties voor een betere invulling van de kaderstellende en controlerende functie in commissievergaderingen?

.....
.....

10. Hoe beoordeelt u het feit dat er geen interrupties zijn gedurende de eerste termijn?

- positief
- niet positief, niet negatief
- negatief
- weet niet/geen mening

10A. Toelichting:

.....

11. Hoe beoordeelt u de huidige spreektijd (spreektijd afhankelijk van fractiegrootte)?

- positief
- niet positief, niet negatief
- negatief
- weet niet/geen mening

11A. Toelichting:

.....
.....
.....

D. FACILITAIR.

12. Hoe ervaart u over het algemeen de (mate van) ondersteuning door de raadsgriffie?

- goed
- voldoende
- onvoldoende
- weet niet/geen mening

12A. Heeft u suggesties voor verbetering van de ondersteuning door de griffie?

.....

13. Hoe tevreden bent u over de vergaderruimten en geboden vergaderfaciliteiten?

	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	weet niet
Raadszaal	☐	☐	☐	☐
Plaza	☐	☐	☐	☐
Trouwzaal	☐	☐	☐	☐
Presentatiefaciliteiten	☐	☐	☐	☐
Microfoons	☐	☐	☐	☐

13A. Heeft u suggesties voor verbetering van de vergaderfaciliteiten ?

.....

14. Hoe tevreden bent u over de verschillende middelen van de raadscommunicatie?

	tevreden	niet tevreden/ niet ontevreden	ontevreden	weet niet
Gemeentelijke website	☐	☐	☐	☐
Raadsinformatiesysteem	☐	☐	☐	☐
Gast van de Raad	☐	☐	☐	☐
Raad & Daad (Helders Weekblad)	☐	☐	☐	☐
PR en perswoordvoering	☐	☐	☐	☐
Radiuitzending (via LOS)	☐	☐	☐	☐
TV-uitzending (via LOS)	☐	☐	☐	☐
Raadsvergadering on-line via website	☐	☐	☐	☐
Over de kook	☐	☐	☐	☐
Raadslid in de klas	☐	☐	☐	☐
Wijkbezoeken	☐	☐	☐	☐

14A. Heeft u suggesties voor verbetering van de raadscommunicatie ?

.....

E. REALISATIE DOELSTELLINGEN

15. Is naar uw mening door de invoering van het Helderberaad het vertrouwen in de politiek toegenomen?

- ja, het vertrouwen is toegenomen
- nee, het vertrouwen is hetzelfde gebleven
- nee, het vertrouwen is minder geworden
- weet niet/geen mening

16. Is het contact met de burgers versterkt sinds de invoering van het Helderberaad?

- ja, contact is verbeterd
- nee, contact is hetzelfde gebleven
- nee, contact is slechter geworden
- weet niet/geen mening

17. Is er sinds de invoering van het Helderberaad meer ruimte voor raadsfracties/raadsleden en wethouders om 'politiek te bedrijven'?

- ja, is verbeterd
- nee, is hetzelfde gebleven
- nee, is slechter geworden
- weet niet/geen mening

18. Kunt u voor onderstaande stellingen aangeven in hoeverre u het hiermee eens bent? Sinds de invoering van het 'nieuwe' vergadersysteem in april 2007...

	eens	niet eens/ niet oneens	oneens	weet niet/ geen mening
houd ik meer tijd over om te besteden aan burgers, instellingen, organisaties en bedrijven	☐	☐	☐	☐
komen er meer burgers naar de vergaderingen	☐	☐	☐	☐
zijn burgers meer betrokken bij de politiek	☐	☐	☐	☐

18A. Heeft u suggesties ten aanzien van het vergadersysteem zodat de doelstellingen beter gerealiseerd kunnen worden?

.....

.....

.....

.....

.....

F. OVERIG.

19. Kunt u aangeven vanuit welke rol u deze vragenlijst heeft ingevuld?

- raadslid
- fractie-assistent
- commissielid
- lid van het College van B&W
- griffiemedewerker
- afdelingsmanager
- overig

27. Hebt u tenslotte nog op- of aanmerkingen naar aanleiding van deze vragenlijst?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bedankt voor uw medewerking !